

Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів

Фінансовий факультет
Кафедра обліку, аудиту, аналізу і оподаткування

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: Організація обліку, аудит та аналіз поточних зобов'язань підприємства
(за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Бізнес
Альтернатива»)

Виконав: студент групи ЕО22-1зм
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Лук'яненко Альона Сергіївна
(прізвище та ініціали)

Керівник: к.е.н, доктор філософії, доцент
кафедри обліку, аудиту, аналізу та
оподаткування

Бабенко Людмила Володимирівна
(наук. ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Рецензент Бондаренко Н.М.
(місце роботи)

доцент, канд. екон. наук, доцент
кафедри економічного моделювання,
обліку та статистики ДНУ ім. О. Гончара
(наук. ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали)

Дніпро - 2024

АНОТАЦІЯ

Лук'яненко А.С. Організація обліку, аудит та аналіз поточних зобов'язань підприємства (за матеріалами товариства з обмеженою відповідальністю «Бізнес Альтернатива»). – Кваліфікаційна робота магістра. Спеціальність «Облік та оподаткування». – Університет митної справи та фінансів. – Дніпро, 2024.

Ключові слова: поточні зобов'язання, поточна заборгованість, кредиторська заборгованість, розрахунки з постачальниками, розрахунки з бюджетом, пасиви, борги.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є обґрунтування організаційно-методологічних положень, що стосуються поточних зобов'язань, розробка практичних рекомендацій щодо обліку та аудиту поточних зобов'язань під час аналізу реального діючого підприємства.

Завданням кваліфікаційної роботи є визначення економічної сутності та видів поточних зобов'язань; дослідження форм і методів аналізу поточних зобов'язань; аналіз обліку поточних зобов'язань на підприємстві ТОВ «Бізнес Альтернатива» в розрізі їх складу, структури та динаміки; визначення основних шляхів вдосконалення аналізу та аудиту поточних зобов'язань; визначення проблемних моментів поточних зобов'язань на підприємствах в умовах військового стану.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес організації, методології, та розвитку обліку, аналізу та аудиту поточних зобов'язань, які виникають в результаті взаємовідносин компанії з контрагентами, бюджетом чи персоналом.

Предметом кваліфікаційної роботи є сукупність теоретичних, методичних та практичних засад компанії ТОВ «Бізнес Альтернатива» та методологія обліку, аналізу та аудиту поточних зобов'язань.

Кваліфікаційна робота магістра містить 84 сторінки, 22 таблиці, 29 рисунків, список використаних джерел складається з 31 найменування, 6 додатків.

ANNOTATION

Lukianenko A.S. Organisation of accounting, audit and analysis of current liabilities of the enterprise (based on the materials of Business Alternative Limited Liability Company) - Master's thesis. Speciality "Accounting and Taxation." - University of Customs and Finance. - Dnipro, 2024.

Keywords: current liabilities, current debt, accounts payable, settlements with suppliers, settlements with the budget, liabilities, debts.

The purpose of the master's qualification work is to substantiate the organisational and methodological provisions relating to current liabilities, to develop practical recommendations for accounting and auditing current liabilities in the analysis of a real operating enterprise.

The objectives of the qualification work are to determine the economic essence and types of current liabilities; study the forms and methods of analysing current liabilities; analyse the accounting of current liabilities at Business Alternative LLC in terms of their composition, structure and dynamics; identify the main ways to improve the analysis and audit of current liabilities; identify problematic aspects of current liabilities at enterprises under martial law.

The object of the qualification work is the process of organisation, methodology, and development of accounting, analysis and audit of current liabilities arising from the company's relations with contractors, budget or personnel.

The subject of the qualification work is a set of theoretical, methodological and practical principles of Business Alternative LLC and the methodology of accounting, analysis and audit of current liabilities.

The master's thesis consists of 84 pages, 22 tables, 29 figures, a list of references includes 31 titles and 6 appendices.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВНИ ОБЛІКУ ТА МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1 Теоретичні основи обліку поточних зобов'язань	7
1.2 Форми і методи аналізу поточних зобов'язань	12
1.3 Нормативно-правове забезпечення розрахунків по поточним зобов'язанням	18
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В ТОВ «БІЗНЕС АЛЬТЕРНАТИВА»	24
2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Бізнес Альтернатива»	24
2.2 Облік поточних зобов'язань в ТОВ «Бізнес Альтернатива»	35
2.3 Аналіз складу, структура та динаміка поточних зобов'язань в ТОВ «Бізнес Альтернатива»	43
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	52
3.1 Актуальні проблеми аналізу та аудиту поточних зобов'язань	52
3.2 Шляхи вдосконалення в умовах військового стану	58
ВИСНОВОК	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71
ДОДАТКИ	74

ВСТУП

Діяльність всіх підприємств пов'язана з розрахунковими операціями, які фактично можуть відображатись в якості зобов'язань. Фактично, під зобов'язаннями розуміються кошти, які залучаються з зовнішніх джерел та дають компанії можливість раціонально існувати, здійснювати свою господарську діяльність та масштабувати бізнес. Є два головних типу зобов'язань: поточні та довгострокові; де перші стосуються короткочасних розрахунків, а другі – в більшості кредитів банків чи інших осіб в довгостроковій перспективі. Зобов'язання можуть нести як позитивний, так і негативний економічний ефект, якщо компанія використовує неправильну стратегію розвитку або не спостерігає за своїми фінансово-економічними показниками чи не оцінює ризики. Особливо проблемним є питання зобов'язань в військовий час, коли економіки України фактично знаходиться в глобальній кризі, а фінансова стійкість та платоспроможність багатьох підприємств викликають великі сумніви.

Зниження рівня реалізації продукції, значне дорожчання собівартості продукції та суміжних витрат, зниження платоспроможності покупців, посилення вимог банків та загальна нестабільність в Україні в усіх сферах життєдіяльності – все це створює проблеми для суб'єктів бізнесу і змушує їх шукати нові варіанти вирішення складнощів, в тому числі і з поточними зобов'язаннями. Відповідно, перед суб'єктами господарювання гостро постають питання щодо обґрунтованості виникнення заборгованості, недопущення прострочення термінів її погашення або доведення заборгованості до стану безнадійної, правильного та достовірного її відображення в бухгалтерському обліку і звітності, здійснення контролю за виникненням і погашенням зобов'язань тощо.

Багато українських та зарубіжних науковців займались питанням обліку та аудиту поточних зобов'язань, а результати наукової діяльності відображено в працях Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голови, Р.Е. Грачової, З.В. Задорожного, Я.Д. Крупки, І.Я. Омеціньської, О. Йоффе, Ф. Золп, Р.Сават та інші. Ці науковці, як і багато інших вчених, внесли значний вклад в теоретичну базу поточних зобов'язань, описавши

їх структуру, класифікацію, методи обліку й тощо, однак з часом змінилися підходи до оцінки окремих видів поточних зобов'язань, а також алгоритм їх аналізу та аудиту. Відповідно, наявні розбіжності потребують нового трактування та детального дослідження в правовому та обліковому полі.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є формування теоретичних основ, обґрунтування методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо організації обліку, аудиту та аналізу поточних зобов'язань за матеріалами діючого підприємства.

Для досягнення поставленої мети, сформовано ряд завдань для виконання:

- визначити економічну сутність та види поточних зобов'язань;
- дослідити форми і методи аналізу поточних зобов'язань;
- проаналізувати облік поточних зобов'язань на підприємстві ТОВ «Бізнес Альтернатива» в розрізі їх складу, структури та динаміки;
- визначити основні шляхи вдосконалення аналізу та аудиту поточних зобов'язань;
- визначити проблемні моменти поточних зобов'язань на підприємствах в умовах військового стану.

Об'єктом кваліфікаційної роботи магістра є процес організації, обліку, аналізу та аудиту поточних зобов'язань, які виникають в результаті взаємовідносин компанії з контрагентами, бюджетом чи персоналом.

Предметом кваліфікаційної роботи магістра є сукупність теоретичних, методичних та практичних засад обліку, аналізу та аудиту поточних зобов'язань компанії ТОВ «Бізнес Альтернатива».

Задля досягнення поставленої мети та виконання завдань використовуються різні методи дослідження, а саме положення економічної теорії, загальнонаукові та спеціальні методи дослідження (теоретичне узагальнення, аналіз, синтез, історичний аналіз, моделювання та формалізація, індукція, дедукція, порівняльний аналіз, узагальнення та графічний метод. При розкритті організації обліку поточних зобов'язань підприємства використовувалися такі елементи методу

бухгалтерського обліку як документування, інвентаризація, бухгалтерські рахунки, подвійний запис, оцінка, бухгалтерський баланс та бухгалтерська звітність.

В якості інформаційної бази використовуються національні та міжнародні положення, що стосуються обліку та аудиту, нормативні документи та рекомендації, законодавчі акти України, праці українських та європейських науковців, перевірені Інтернет-видання та ресурси, інформація, що була надана управлінцями аналізованого підприємства (Баланс, Звіт про фінансовий стан, Звіт про рух грошових коштів й тощо). Під час написання дипломної роботи не беруться до уваги наукові роботи економістів з країни-агресора та жодний російський контент.

Наукова новизна полягає в наданні рекомендацій щодо удосконалення обліку та аудиту поточних зобов'язань з урахуванням вимог НП(С)БО чи МСБО. Відповідно, новизна полягає в наступному:

- досліджено економічну сутність зобов'язань та удосконалено трактування термінів «зобов'язання» та «поточні зобов'язання»;
- визначено порядок оцінки поточних зобов'язань за їх видами;
- окреслено критерії класифікації такої заборгованості;
- покращено порядок відображення інформації про поточні зобов'язання у звітності;
- розкрито методику аудиту поточних зобов'язань з використанням даних досліджуваного підприємства.

Практична значимість кваліфікаційної роботи магістра полягає в тому, що було комплексно досліджень облік та аудит поточних зобов'язань в компанії ТОВ «Бізнес Альтернатива», а також надано рекомендації щодо покращення ситуації зі станом (управлінням) поточних зобов'язань на підприємстві. Проте, надані рекомендації можуть бути актуальними й для інших українських підприємств, які знаходяться в аналогічному фінансово-економічному стані.

Результати дослідження також опубліковані в тезах «Механізм аналізу поточних зобов'язань» у збірнику наукових праць студентів: «Економічні перспективи: збірник студентських наукових праць».

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВНИ ОБЛІКУ ТА МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Теоретичні основи обліку поточних зобов'язань

Періодично підприємства стикаються з дефіцитом коштів, що в свою чергу, впливає на платоспроможність компанії. Нестабільність економічного стану та фінансових показників в розрізі макроекономіки та мікроекономіки стимулюють суб'єктів господарювання шукати гроші, які стають зобов'язаннями, а відповідно, будувати систему їх обліку, проводити аналіз та якісно управляти. Детальний аналіз економічної теорії та бухгалтерського обліку нашою хує на думку про відсутність єдиного тлумачення «поточних зобов'язань». Причина в тому, що більшість науковців та економічних дослідників використовують в своїх роботах різні поняття, категорії і терміни, які можуть здаватись схожими, але не завжди є тотожним: розрахунки з контрагентами, зобов'язання, заборгованість, короткострокове зобов'язання та інше. Відповідно, доцільно розглянути категорію «зобов'язання» в розрізі юридичних, економічних та бухгалтерських ознак[14].

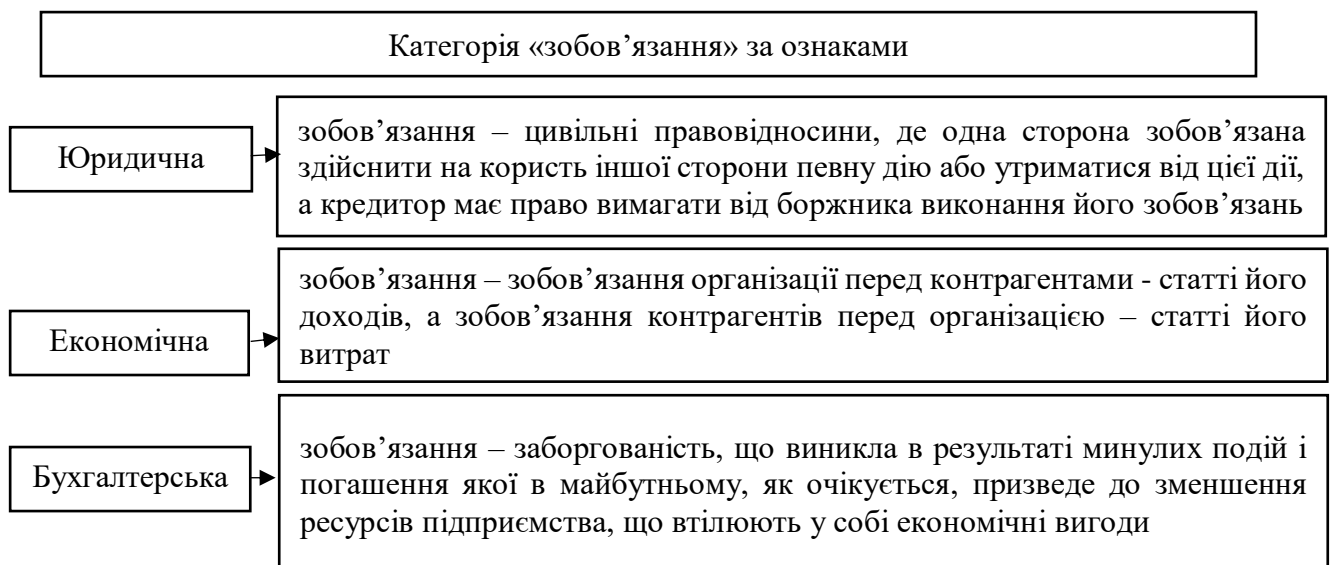

Рис.1.1 Тлумачення категорії «зобов'язання» за ознаками [7, 8]

Діюча практика трансліює, що зобов'язання можуть виникати як на підґрунті договорів, так і нормативних документів. Якщо мова йде про договірні зобов'язання, то вони можуть бути односторонніми та двосторонніми. Тобто, в односторонніх – одна сторона бере на себе обов'язок перед іншою стороною вчинити певні дії, а інша – має лише право вимоги без виникнення зустрічного обов'язку. В двосторонніх права та обов'язки мають обидві сторони.

У бухгалтерському обліку як інформаційній системі управління суб'єктом господарювання зобов'язання виникають не в момент укладення договору, а після здійснення однією із сторін передбачених у договорі дій (або бездіяльності), унаслідок яких виникає дебіторська заборгованість однієї сторони перед іншою – зобов'язання погасити цю заборгованість, яка називається кредиторською. Відповідно, зобов'язання виникає в результаті існуючого боргу, передачі активів чи наданні послуг іншим суб'єктам в майбутніх періодах. Поточні зобов'язання мають певні характеристики та особливості, а саме:

- конкретні економічні ресурси (відповідно до договору можуть бути повернутими ресурси та їх грошовий еквівалент);
- адресність (ресурси повертаються позикодавцю або третій особі за дорученням);
- строк погашення заборгованості;
- винагорода за користування ресурсами;
- санкції та порушення договірних зобов'язань за терміни й суми погашення заборгованості.

На законодавчому рівні передбачена класифікація та класифікаційні ознаки зобов'язань, а в НП(С)БО11 «Зобов'язання» прописаний порядок, який регламентує правильний підбір класифікаційних ознак та забезпечує повноцінне висвітлення повної інформації щодо зобов'язань на підприємстві. Однак, варто сказати, що кожне підприємство класифікує зобов'язання тільки з метою відображення їх в звітності, що впливає на однозначність у критеріях розподілу зобов'язань. Проте, сама специфіка заборгованості, в більшості випадків, залишається не врахованою, а отже управлінський персонал не бачить повної

інформації та не має можливості приймати конструктивні рішення щодо подальшої стратегії розвитку компанії. Крім того, категорія зобов'язання як об'єкта бухгалтерського обліку та фінансової звітності мають свої характеристики, що відображені на рис. 1.2 [11].

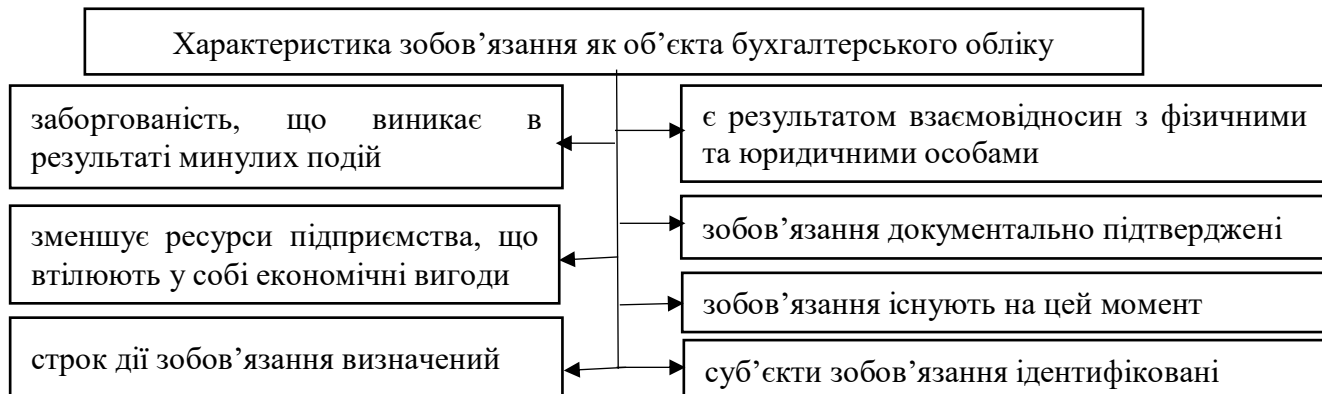

Рис. 1.2 Характеристика зобов'язання як об'єкта бухгалтерського обліку

Складено автором на основі [11]

Зобов'язання мають групуватись і за строком погашення, адже це значно впливає на платоспроможність підприємства та його фінансовий стан. Якщо під час аналізу звітності господарюючого суб'єкта виходимо з припущення безперервності його діяльності, то, оцінюючи платоспроможність підприємства, зіставляємо найбільш ліквідні активи з короткостроковими боргами. Крім цього неякісне групування зобов'язань безпосередньо впливає на функції оцінки як методу бухгалтерського обліку. Окремо виділяють такі функції оцінки як:

- вимірювання вартості об'єктів бухгалтерського обліку;
- визначення критеріїв визнання зобов'язань;
- створення якісних характеристик облікової інформації;
- інформаційне забезпечення оцінки менеджменту та фінансового стану компанії.

За нормами чинного законодавства та ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» саме «оцінка» фігурує в тлумаченнях принципах бухгалтерського обліку, в тому числі в розрізі зобов'язань. Більше про класифікацію зобов'язань відображено в таблиці 1.1 [2].

Таблиця 1.1

Класифікація зобов'язань для цілей обліку, аудиту та аналізу

№	Вид зобов'язань	Характеристика
1	Поточні зобов'язання	Зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу або повинні бути погашені протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу: короткострокові кредити банків; поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; короткострокові векселі видані; кредиторська заборгованість за товари, послуги, роботу; поточна заборгованість за розрахунками за авансами одержаними, з бюджетом та позабюджетними платежами, оплати праці, з учасниками, внутрішніми розрахунками, інші поточні зобов'язання
2	Довгострокові зобов'язання	Усі зобов'язання, які не є поточними: довгострокові кредити банків; інші довгострокові фінансові зобов'язання; відстрочені податкові зобов'язання
3	Забезпечення	Зобов'язання з невизначеною сумою або часом погашення на дату балансу: додаткове пенсійне забезпечення; виконання гарантійних зобов'язань; реструктуризація; виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів
4	Непередбачені зобов'язання	Зобов'язання, яке може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише коли (не)відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю; теперішні зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоймовірно що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або суму зобов'язання не можна достовірно визначити

Джерело: сформовано автором на основі [6]

Якщо казати про правила оцінки зобов'язань, то вони визначаються нормами НП(С)БО 11, але можуть бути й в суміжних, якщо специфіка функціонування суб'єкта господарювання таке передбачає: НП(С)БО 14, НП(С)БО 17, НП(С)БО 19, НП(С)БО 20, НП(С)БО 23, НП(С)БО 21 й тощо.

Поточні зобов'язання в компанії мають бути, адже вони є підґрунтям відносин між суб'єктами господарювання. Якщо управлінці правильно підходять до формування, організації та обліку поточних зобов'язань, то вони сприяють зміцненню договірної і розрахункової дисципліни, прискорюють оборотність обігових коштів та нестимуть позитивний вплив на фінансовий стан підприємства в цілому, що в свою чергу, приведе до створення репутації надійного та відповідального підприємства.

Однак, важливо розуміти, що під час кризових явищ, які наразі яскраво демонструє українська економіка, необхідно правильно визначити вартість зобов'язань в балансі, адже їх реальна вартість весь час змінюється. Оцінка поточних зобов'язань може формуватися відповідно до стадій життєвого циклу таких зобов'язань, який схематично відображений на рис. 1.3[17].

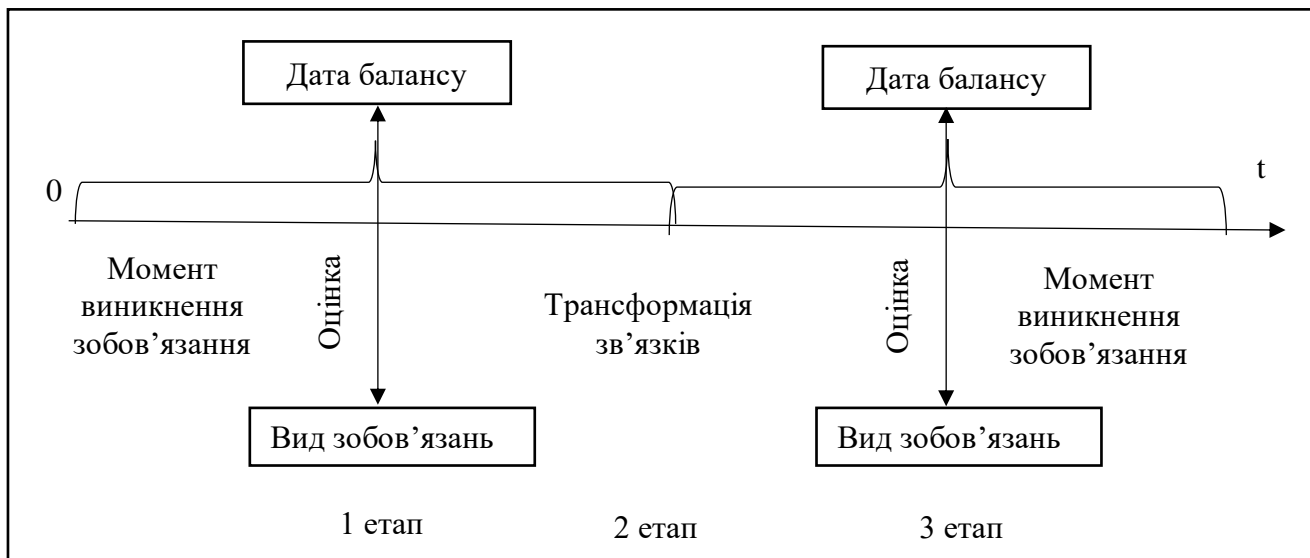
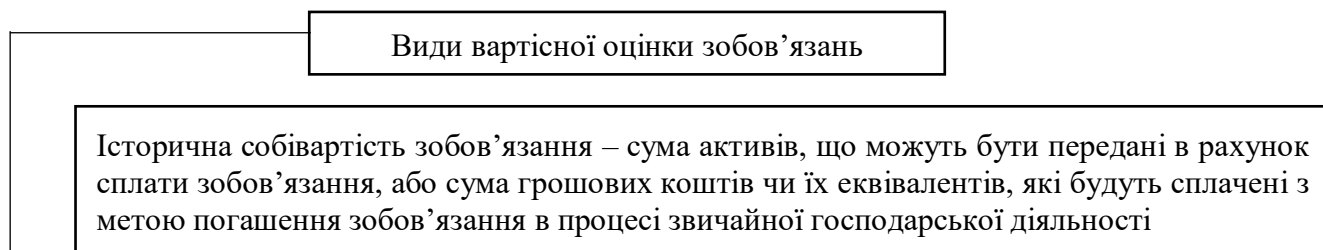

Рис. 1.3 Оцінка поточних зобов'язань за стадіями життєвого циклу

Джерело: сформовано автором на основі [13]

Згідно з НП(С)БО 11 «Зобов'язання» у Балансі (Звіті про фінансовий стан) всі поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення, тобто у фінансовій звітності в розділі поточних зобов'язань відображається сума, яка буде фактично сплачена під час погашення такого зобов'язання. Застосування принципу обачності, що передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінювання, які повинні запобігати заниженню сум визнаних зобов'язань, є важливим під час оцінювання зобов'язань. Відповідно до концептуальної основи складання та подання фінансових звітів окремі зобов'язання можуть значною мірою вимірюватися тільки із застосуванням попередніх оцінок. Для деталізації наводимо види вартісної оцінки зобов'язань, що відображені на рис. 1.4.

→	Поточна вартість зобов'язання – недисконтована сума грошових коштів чи їх еквівалентів, яку необхідно сплатити для того, щоб погасити зобов'язання на поточний момент
→	Теперішня вартість – зобов'язання відображають за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, які, як очікується, будуть необхідні для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства
→	Вартість реалізації – зобов'язання відображають за вартістю їх погашення

Рис. 1.4 Види вартості оцінки зобов'язань

Джерело: Складено автором на основі [1, 2]

Оцінка зобов'язань відіграє важливу роль під час формування облікової політики підприємства. Застосування принципу обачності, що передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінювання, які повинні запобігати заниженню сум визнаних зобов'язань, є важливим під час оцінювання зобов'язань. Відповідно до концептуальної основи складання та подання фінансових звітів окремі зобов'язання можуть значною мірою вимірюватися тільки із застосуванням попередніх оцінок.

1.2 Форми і методи аналізу поточних зобов'язань

Одним із проблемних питань обліку зобов'язань підприємств є достовірність та об'єктивність їх оцінки, тому актуальним завданням є дослідження порядку оцінювання даного об'єкта обліку. В цілому, облік зобов'язань починається з того, що зобов'язання мають бути визнані, оцінені та зафіксовані в системі рахунків задля подальшого розкриття в фінансовій звітності, а більш детально саме про характеристику зобов'язань відображено в табл.1.2[3].

Таблиця 1.2

Бухгалтерський підхід до характеристики зобов'язань підприємства

№	Вид зобов'язань	Термін погашення	Відображення в БО	Місце відображення в звітності
1	Поточні	Протягом 12 місяців з дати балансу	Сума погашення	Форма-1 (Баланс)
2	Довгострокові	Більше 12 місяців після дати балансу	Теперішня вартість	Форма-1 (Баланс)
3	Забезпечення	Не визначений	Прогнозований (розрахунковий) розмір	Форма-1 (Баланс)
4	Непередбачувані	Ймовірний	Облікова оцінка	Позабалансові рахунки

Джерело: сформовано автором на основі [3]

Для обліку зобов'язань використовують спеціальні рахунки. Якщо казати про довгострокові зобов'язання – то це рахунки 5 класу, а поточні зобов'язання – 6 класу та мають відповідну назву «Поточні зобов'язання». Відповідно, організація бухгалтерського обліку зобов'язань безпосередньо пов'язана з документуванням розрахунків, своєчасним та повним відображенням інформації первинного обліку в окремих реєстрах, правдивим відображенням даних у звітності та примітках. Через правильного організований облік є можливість постійно контролювати дотримання строків оплати значної кількості рахунків:

- оплата постачальникам за діючими контрактами та домовленостями;
- розрахунок з бюджетом (в розрізі сплати податків);
- розрахунки з органами соціального страхування;
- закриття зарплати\авансів та відповідних платежів для працівників компанії;
- погашення відсотків чи кредитів.

Несвоєчасні або неправильні розрахунки по зобов'язанням ведуть до того, що залучаються в оборот ті кошти, які фактично належать іншому підприємству, бюджету чи фізичним особам, що в свою чергу, може призвести до застосування фінансових та адміністративних санкцій до підприємства, а в окремих випадках до кримінальної відповідальності керівництва або головного бухгалтера.

Під час складання фінансової звітності, всі типи зобов'язань повинні бути переглянуті відповідно до умов їх визнання, оцінки та класифікації. Загалом

інформація про поточні зобов'язання може бути зосереджена в декількох формах фінансової звітності, а саме[8]:

- Форма-1 «Баланс»;
- Форма-2 «Звіт про фінансовий результат»;
- Форма -3 «Звіт про рух грошових коштів»;
- Форма -4 «Звіт про власний капітал».

Безумовно, основна інформація про поточні зобов'язання концентрується в Формі-1, та в більшості випадків представлена статтями балансу, відображеними в табл.1.3. Кожна стаття балансу має свій код та класифікацію, яка відповідає нормам НП(С)БО.

Таблиця 1.3

Поточні зобов'язання в структурі Форми-1 (Баланс)

Стаття	Код рядка
III. Поточні зобов'язання та забезпечення	1600
Короткострокові кредити банків	
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610
Довгостроковими зобов'язаннями	
Товари, роботи, послуги	1615
Розрахунками з бюджетом	1620
У тому числі податок на прибуток	1621
Розрахунками зі страхування	1625
Розрахунками з оплати праці	1630
Поточні забезпечення	1660
Доходи майбутніх періодів	1665
Інші поточні зобов'язання	1690
Усього за розділом III	1695

Джерело: сформовано автором на основі [12]

Поточні зобов'язання відносять до пасивів, за структурою пасивів їх відносять до третьої групи, а за загальною структурою балансу – до шостого класу. За нормами чинного законодавства, внутрішні документи та положення Наказу Про облікову політику є надзвичайно важливими при організації обліку поточних зобов'язань. В розрізі обліку поточних зобов'язань на синтетичних рахунках і національні, і міжнародні положення висувають однакові вимоги, а їх загальна характеристика відображена на рис. 1.5.

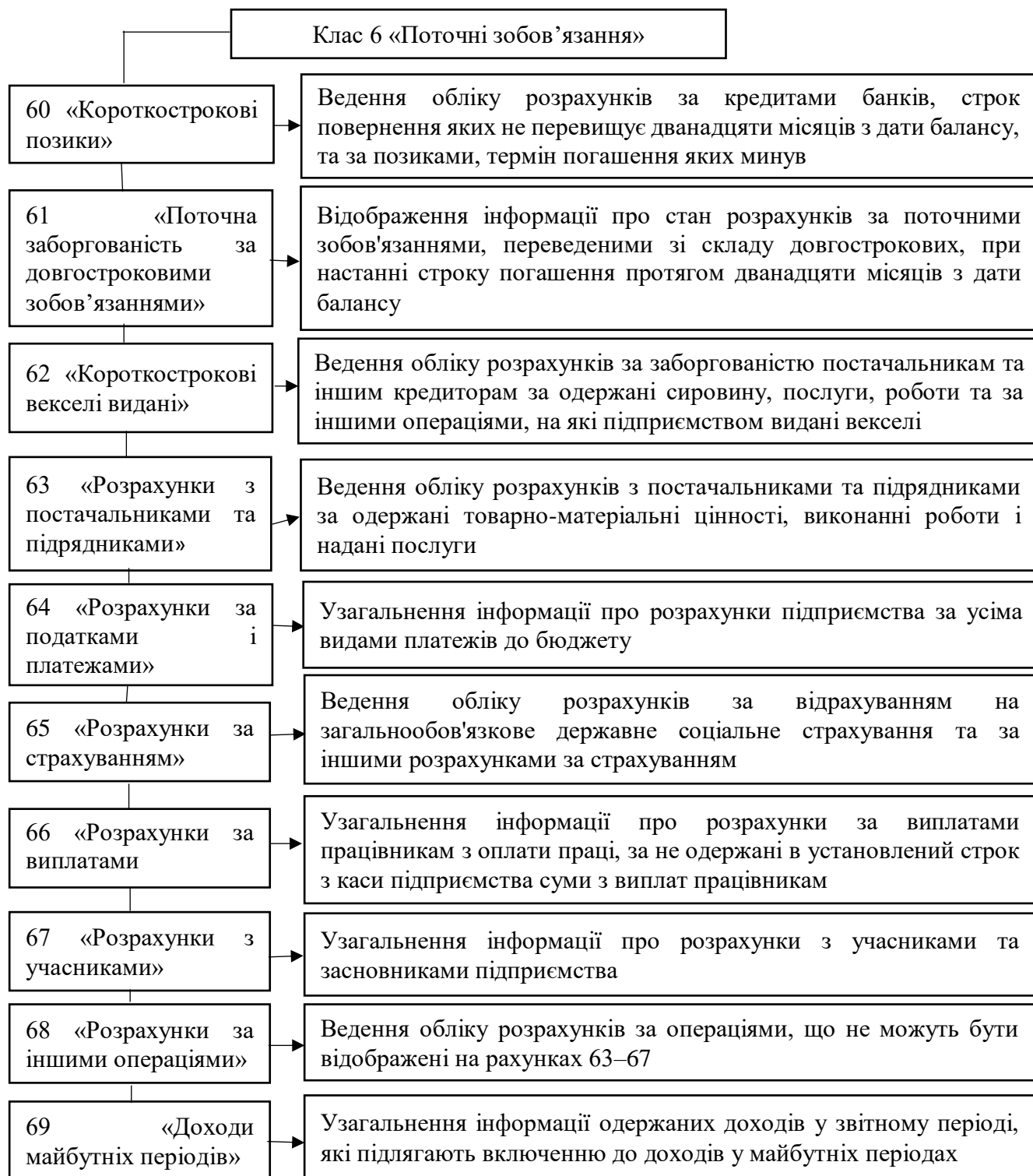

Рис. 1.5 Характеристика синтетичних рахунків для відображення інформації з обліку поточних зобов'язань

Джерело: Складено автором на основі [23]

Бухгалтерський облік поточних зобов'язань регламентовано ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та НП(С)БО, але існують також

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Під час активної підготовки до євроінтеграції, національне законодавство було адаптовано під міжнародні стандарти, але деякі відмінності, які стосуються в тому числі, методів обліку та аналізу поточних активів залишились.

Існує багато методів аналізу поточних зобов'язань, але задля дотримання комплексного підходу в дослідженнях важливо брати до уваги кількісні та якісні показники поточних зобов'язань, а також показник покриття. В науковій літературі також пропонується система коефіцієнтів для проведення аналізу поточних зобов'язань на підприємствах різної категорії та бюджетних установах, які кваліфіковано в певні групи та відображено на рис.1.6.

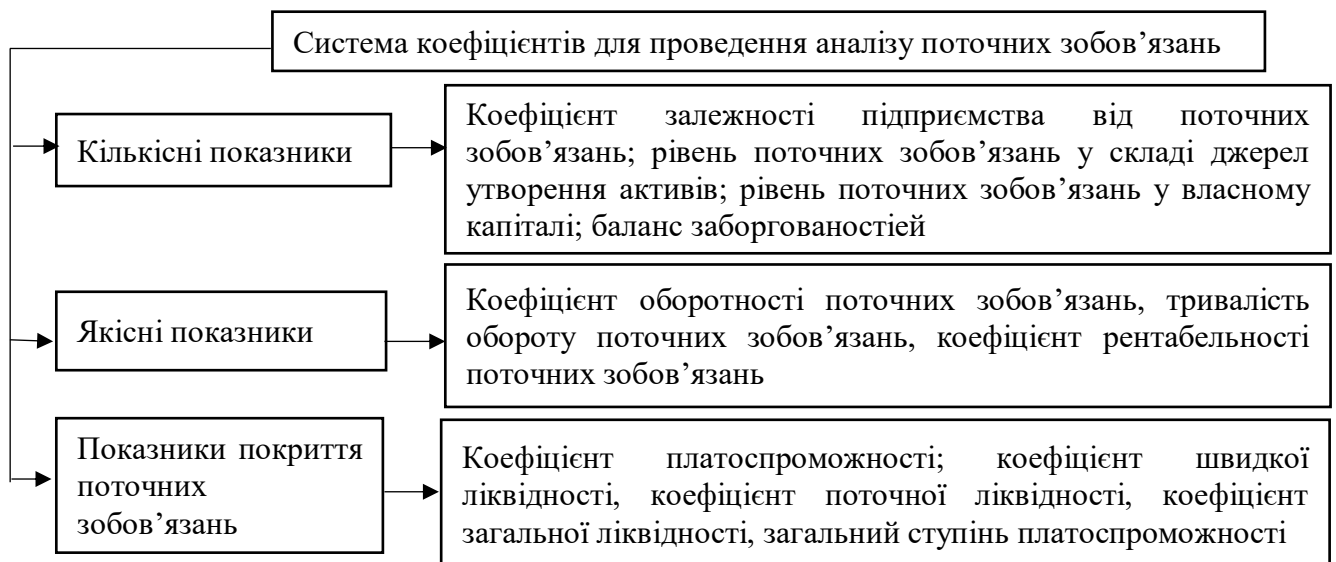

Рис. 1.6 Система коефіцієнтів для проведення аналізу поточних зобов'язань
Джерело: Складено автором на основі [17]

Однак, коефіцієнти платоспроможності та ліквідності мають два суттєві недоліки:

— для розрахунку коефіцієнтів використовується загальна сума поточних зобов'язань з різним строком погашення (від одного дня до одного року), що не враховує більш детальне співвідношення строків платежів у складі поточних зобов'язань;

— розраховані коефіцієнти ліквідності можуть бути завищеними або заниженими залежно від рівня рентабельності готової продукції, товарів, оскільки окремі види активів підприємства відображують у балансі за фактичною собівартістю, а не за вартістю їх можливої реалізації.

Відповідно, науковцями розроблений чіткий механізм та алгоритм проведення аналізу поточних зобов'язань, який складається з сьома ключових етапів, відображених на рис. 1.7.

Рис.1.7 Алгоритм проведення аналізу поточних зобов'язань

Джерело: Складено автором на основі [10]

В більшості випадків методика аналізу поточних зобов'язань розглядається як елемент загальної методики аналізу фінансового стану підприємства, а поточні зобов'язання розглядаються як елемент впливу на платоспроможність та банкрутство підприємства.

Відповідно до алгоритму, наведеному на рис. 1.7 видно, що перший та другий мають скоріше організаційний характер. Увага приділяється саме визначенню об'єкта, формування мети та переліку завдань, виконання яких призведе до її досягнення; а також проводять підготовку вихідних даних для подальших розрахунків, які містяться в різнопрофільних фінансових звітах. На 3-5 етапах безпосередньо відбуваються розрахунки, де аналізується структура поточних зобов'язань, їх оборотність та покриття. При комплексному аналізі наступним етапом є визначення обсягів поточних зобов'язань, який є гранично допустимим до конкретного підприємства. На цьому етапі можуть використовуватись як шаблонні формули, так і кореляційно-регресійний аналіз та економіко-математичні моделі, мета яких в прогнозуванні здатності погашати поточні зобов'язання компанією таким чином, щоб не стати на шлях банкрутства.

Також в ході аналізу поточних зобов'язань досліджуються ті фактори та чинники впливу (витрати, доходи, вартість активів, обсяги кредиторської заборгованості за товари й тощо), що безпосередньо впливають на їх збільшення та шукають варіанти їх мінімізації, якщо така проблема виникає. Зауважимо, що при умові, що фактична сума поточних зобов'язань є більшою за одержану в результаті розрахунків граничну суму, то у суб'єкта господарювання спостерігається понижена платоспроможність що веде (або може привести в найближчій перспективі) до банкрутства.

1.3 Нормативно-правове забезпечення розрахунків по поточним зобов'язанням

За своєю сутністю, зобов'язання є обліковою та юридичною категорією, що тягне за собою її регулювання багатьма нормативно-правовими актами. Якщо аналізувати саме систему регулювання обліку та аудиту з боку нормативних актів, то можна виділити цілих п'ять рівнів, особливості яких відображені на рис. 1.8. Однак, оскільки поточні зобов'язання в дипломній роботі розглядаються з боку облікової категорії, то головним документом, який регламентує їх облік є

НП(С)БО 11 «Зобов'язання», де відображається всі вимоги щодо розкриття даних про зобов'язання суб'єкта господарювання у фінансовій звітності.

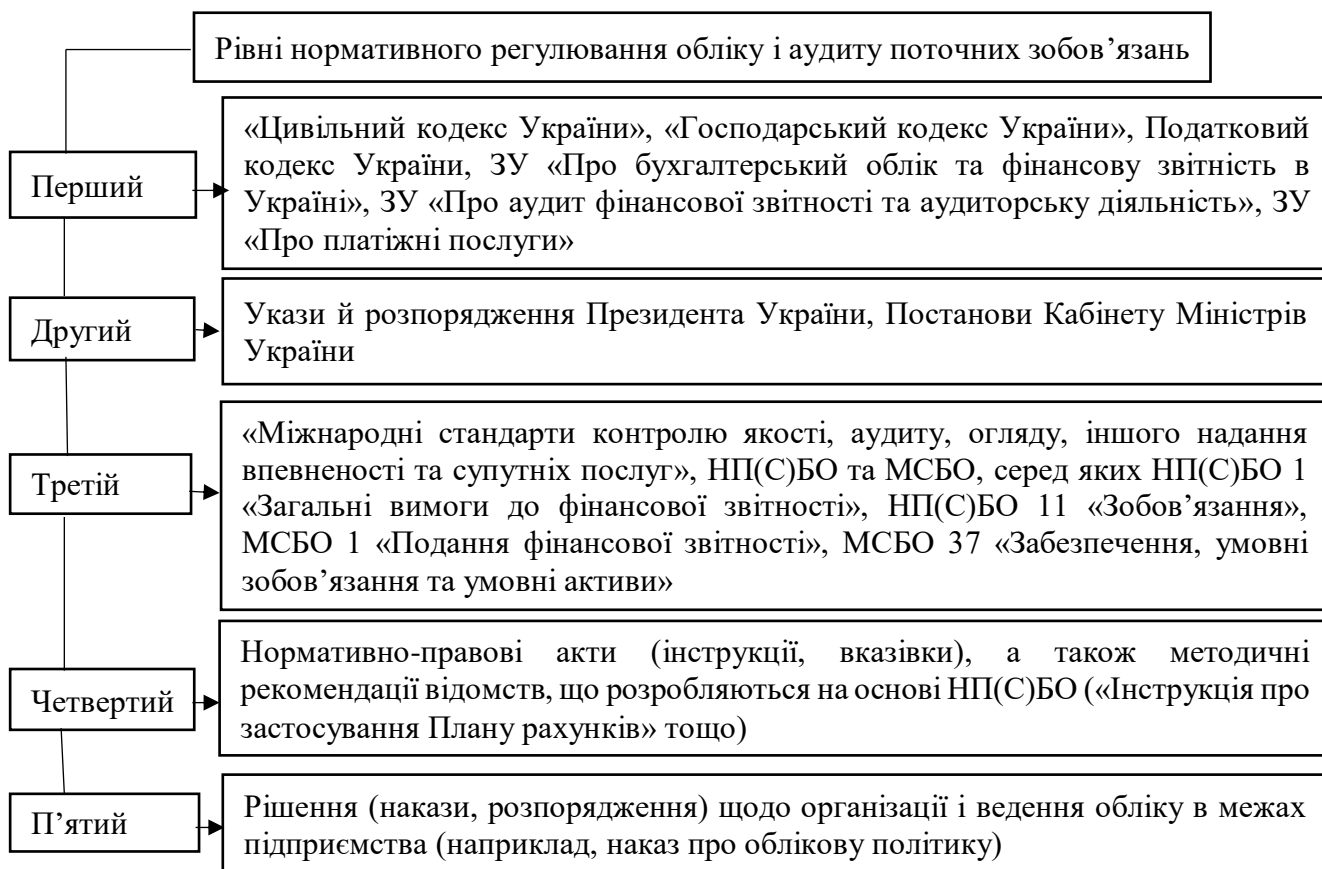

Рис. 1.8 Нормативне регулювання обліку і аудиту поточних зобов'язань в Україні

Джерело: Складено автором на основі [6]

Щодо аудиту поточних зобов'язань, то його регулюють «Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг». Загалом відповідно до ЗУ «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» «аудит фінансової звітності - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам

національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам».

Таблиця 1.4

Положення і інструкції, що регламентують порядок здійснення розрахунків з постачальниками та підрядниками

№	Назва нормативного акту	Характеристика
1	ННП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Визначається мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів
2	НП(С)БО 11 «Зобов'язання»	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання, наведені нові поняття, розподіл зобов'язань на довгострокові і поточні та їх розкриття у фінансової звітності
3	НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»	Кредиторська заборгованість за імпортними контрактами визначається монетарною статтею й перераховується в результаті зміни курсу НБУ на дату здійснення розрахунків і дату балансу. Поточна заборгованість, що виникла в результаті отриманої передоплати, відноситься до немонетарних статей балансу. Сума попередньої оплати в іноземній валюті перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату одержання авансу
4	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій	Для обліку зобов'язань призначений 5 клас «Довгострокову зобов'язання» та 6 «Поточні зобов'язання»
5	Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах	Регулює правовідносини, що виникають під час відкриття банками поточних і вкладних (депозитних) рахунків у національній та іноземних валютах суб'єктам господарювання, фізичним особами, іноземним представництва, нерезидентам-інвесторам, виборчим блокам політичних партій
6	Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті	Встановлює загальні правила, види і стандарти розрахунків клієнтів банків та банків у грошовій одиниці України, що здійснюється за участю банків
7	Положення про ведення касових операцій у національній валюті	Визначає порядок ведення касових операцій у національній валюті України підприємствами

Джерело: Складено автором на основі [29]

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку мають свою класифікацію та систему обліку поточних зобов'язань. Крім того, зобов'язання компаній перед іншими підприємствами регулюються значною кількістю національних та

міжнародних стандартів, де яких характерна достатня складна термінологія. Проте, ключові моменти нормативного регулювання обліку поточних зобов'язань за їх типами та видами відображені в табл.1.5[1].

Таблиця 1.5

Нормативне регулювання обліку поточних зобов'язань

Вид зобов'язань	НП(С)БО	МСБО
забезпечення	НП(С)БО «Зобов'язання»	МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»
зобов'язання, вартість яких виражена в іноземній валюті	НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»	МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів»
зобов'язання, обумовлені кредитами і позиками	НП(С)БО 11 «Зобов'язання»	МСБО 23 «Витрати та позики»
зобов'язання щодо винагород працівникам	НП(С)БО 26 «Виплати працівникам»	МСБО 19 «Виплати працівникам»
зобов'язання за пенсійними програмами	НП(С)БО 26 «Виплати працівникам»	МСБО 26 «Облік та звітність щодо програм пенсійного забезпечення»
зобов'язання, що передбачають погашення на основі акцій	НП(С)БО 34 «Платіж на основі акцій»	МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій»
зобов'язання за договорами оренди	НП(С)БО «Оренда»	МСБО 17 «Оренда»
зобов'язання за договорами страхування	Відсутній	МСФЗ «Страхові контракти»
Фінансові зобов'язання	НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти»	МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»

Джерело: Складено автором на основі [1]

Українська нормативна база з бухгалтерського обліку щодо бухгалтерського обліку поточних зобов'язань загалом відповідає МСФЗ та МСБО. Проте, у міжнародних стандартах обліку не чітко сформульовані положення щодо оцінки поточних зобов'язань за їх видами, за якою вони мають оцінюватися з метою відображення у звіті про фінансовий стан. Оскільки МСФЗ є узагальненням світової практики і вони регулюють лише концептуальні засади обліку і мають рекомендаційний характер, то це не є суттєвим їх недоліком. Щодо НП(С)БО, то в них мають детально прописуватися всі аспекти обліку поточних зобов'язань, їх визнання, оцінка, відображення у звітності. Рахунки, які застосовуються для обліку поточних зобов'язань, регулюються Планом рахунків та Інструкцією про його

застосування. Для обліку таких зобов'язань призначено клас 6 однойменної назви, який містить десять субрахунків.

Нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками за товари, роботи та послуги					
Податковий кодекс України, Цивільний кодекс України	ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансові звітність в Україні», ЗУ «Про платіжні послуги»	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку	НП(С)БО 11, НП(С)БО 21	Інструкція про застосування Плану рахунків	Наказ про облікову політику, робочий план рахунків
Умови визначення зобов'язання перед постачальниками і підрядниками: оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення					
Класифікація розрахунків згідно з Планом рахунків: розрахунки з вітчизняними та іноземними постачальниками, учасниками ПФГ					
Синтетичний облік: рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»					
Дебетове сальдо – погашення заборгованості			Кредитове сальдо – виникнення заборгованості		
За дебетом кореспондує з кредитом рахунків: 24,30,31,34,36,37, 40, 42, 46,48, 50, 51, 52, 55, 60, 62, 64, 70, 71, 74			За кредитом кореспондує з дебетом рахунків: 15, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 30, 39, 42, 47, 64, 68,70, 80, 84,85, 90, 91, 92, 93, 94		
Аналітичний облік здійснюється в розрізі кожного постачальника та підрядника в межах кожного документа на оплату					
Документальне відображення: самостійно розроблені форми первинних документів згідно з законодавством, типові форми; договори, відомості					
На дату балансу обліковується за сумою погашення					

Рис. 1.9 Схема обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками
Джерело: Складено автором на основі [13]

На рахунках цього класу здійснюється облік [29]:

- довготермінові зобов'язання, які перетворюються на поточну заборгованість, оскільки термін їх погашення не більше 12 місяців;
- короткотермінові позики;
- видані короткотермінові векселі;
- розрахунки за страхуванням, з податків і платежів, оплати праці;
- доходи майбутніх періодів.

Незважаючи на різносторонні дослідження щодо нормативно-правового регулювання обліку і аудиту поточних зобов'язань, сучасні умови господарювання

й взаємовідносини між суб'єктом господарювання та його контрагентами, персоналом, державою тощо будуть спонукати до удосконалення законодавчої та нормативно-правової бази цього об'єкту обліку. Нині удосконалюються альтернативні методи взаємовідносин між контрагентами, наприклад, через інтернет-магазинів, спеціальні сайти.

Проведений аналіз нормативно-правової бази, що регулює операції розрахунків з постачальниками та підрядниками дали змогу виявити та згрупувати проблемні аспекти в три блоки [4]:

- відсутність чіткого законодавчого закріплення контролю виконання договірних зобов'язань;
- відсутність чітко розробленої методики та регламентації процесу розрахункових операцій за договорами постачання та підряду;
- наявність протиріч між різними нормативними актами, вирішення яких можливо здійснити, за допомогою внесення ряду уточнень та доповнень до відповідних чинних нормативних документів або шляхом розробки та впровадження окремого стандарту бухгалтерського обліку чи окремих положень.

Це дасть можливість в межах одного нормативно-правового документу систематизувати та законодавчо закріпити всі особливості розрахунків з постачальниками і підрядниками. Незважаючи на велику кількість регулюючих нормативних документів, виникнення непорозумінь при здійсненні розрахункових операцій стало майже закономірним. Це пояснюється тим, що спірні питання у різних нормативноправових актах тлумачиться по-різному, а правове регулювання організації і обліку розрахунків повинно забезпечувати контроль за виконанням зобов'язань, запобігати виникненню незаконних явищ у фінансово-господарській діяльності підприємств, сприяти дотриманню фінансової дисципліни і мати доступний для сприйняття вигляд.

РОЗДІЛ 2.

МЕТОДИКА ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В ТОВ «БІЗНЕС АЛЬТЕРНАТИВА»

2.1 Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Бізнес Альтернатива»

ТОВ «Бізнес Альтернатива» займається будівельними роботами та їх організацією, а також електромонтажними роботами, монтажем водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування. ТОВ «Бізнес Альтернатива» функціонує на ринку Київської області достатньо довго – з 2016 року, та змогла пережити фінансову кризу, пандемію та вже майже два роки функціонує в умовах війни. Більш повна та детальна інформація відображена в табл.2.1 [18].

Таблиця 2.1

Основна інформація про ТОВ «Бізнес Альтернатива»

Показник	Характеристика
Повна назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бізнес Альтернатива»
Код ЄДРПОУ	40361132
Дата реєстрації	22.03.2016
Розмір статутного капіталу	1 00 000 грн.
Основний вид діяльності	41.10 Організація будівництва будівель
Інші види діяльності	Підприємство має 15 додаткових видів діяльності, які стосуються як будівельних процесів, так і оптової торгівлі, комп'ютерного програмування, надання консультативних послуг й тощо
Засновник	Білан Л.О, частка в бізнесі 100%
Платник ПДВ	ІПН 403611326594 від 01.04.2020

Джерело: Складено автором на основі [18]

Проаналізуємо основні моменти, які стосуються положень про відділ бухгалтерського обліку, посадові обов'язки працівників та організаційно-управлінську структуру відділу.

Товариство проводить свою діяльність на загальній системі обліку та є платником податку на додану вартість. Облік здійснюється на підставі НП(С)БО та ЗУ «Про бухгалтерський облік». Для ведення обліку в ТОВ «Бізнес Альтернатива» використовується автоматизована система обліку «БАС Бухгалтерія».

Програма максимально зручна і комфортна у використанні, з оптимізованим інтерфейсом користувача і можливістю роботи віддалено з самостійною зміною ряду форм документів і журналів. ВАС Бухгалтерія дозволяє автоматизувати облік в організаціях, де паралельно здійснюється кілька видів діяльності і діють різні системи оподаткування. Продукт складається з технологічної платформи і прикладної частини (конфігурації), в якій налаштовані правила ведення обліку.

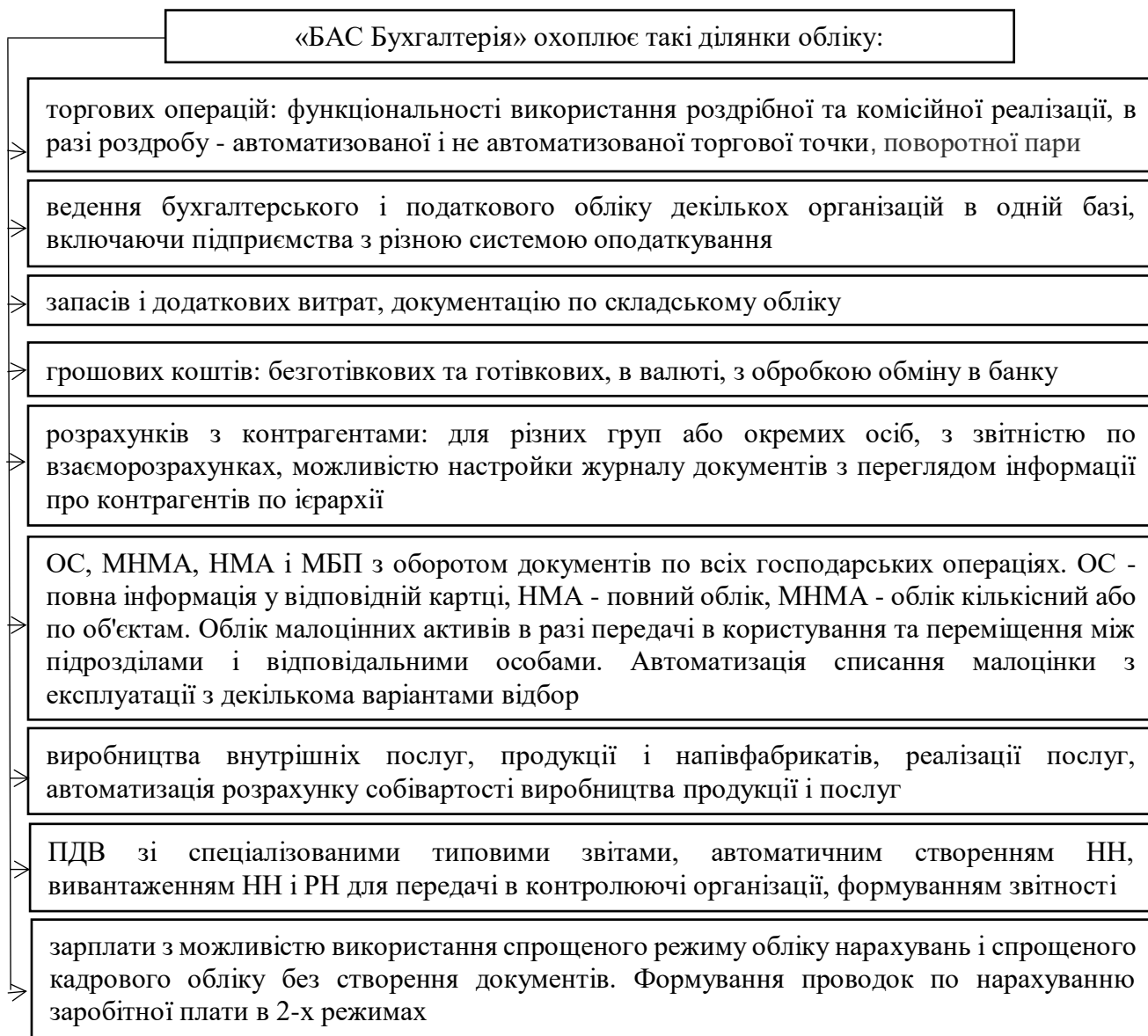

Рис. 2.1 Ділянки обліку, які охоплює програма «БАС Бухгалтерія»

Джерело: Складено автором на основі [25]

ВАС (БАС) Бухгалтерія – це новий продукт, основне призначення якого полягає у вирішенні комплексу питань, поставлених перед бухгалтерською

службою організації. За допомогою конфігурації цієї програми є можливість охопити значні ділянки обліку, відображені на рис. 2.1.

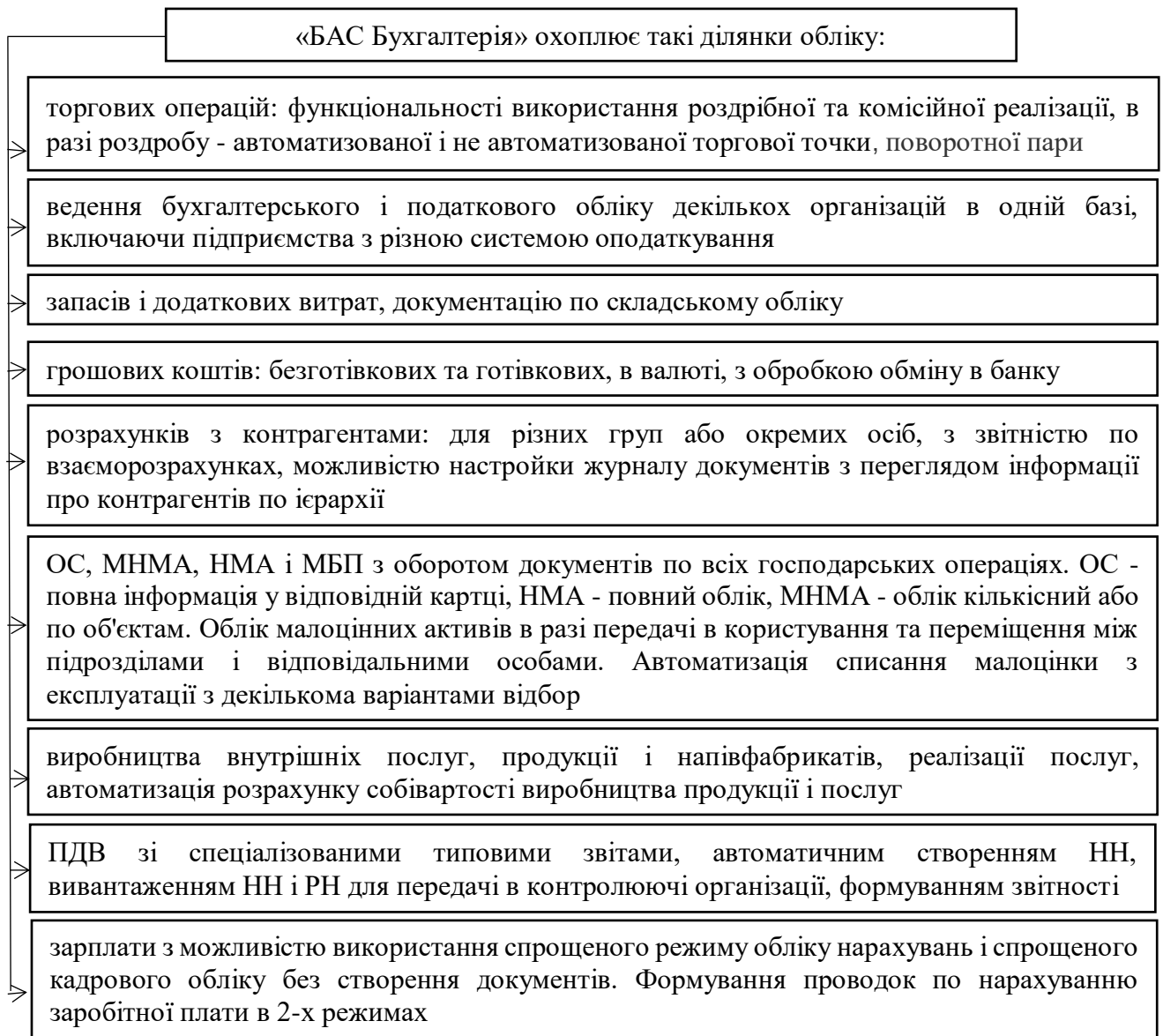

Рис. 2.1 Ділянки обліку, які охоплює програма «БАС Бухгалтерія»

Джерело: складено автором на основі [25].

Відповідно, директор ТОВ «Бізнес Аналітика», який є також головним бухгалтером може використовувати інструменти звітності, виписувати рахунки чи аналізувати залишки продукції на складі. Такі властивості програми автоматизованої бухгалтерії вирішують багато питань, які стосуються передачі інформації між підрозділами та правильного її групування. Коли ТОВ «Бізнес Альтернатива» придбала пакетну підтримку програми, то значно систематизувався

бухгалтерський та податковий облік, а в питання розрахунку заробітної плати стало виникати менше помилок та неточностей. Щомісячний платіж за користування автоматизованою бухгалтерією «БАС Бухгалтерія» для ТОВ «Бізнес Альтернатива» складає лише 420 грн., а в момент придбання пакету було сплачено 9 000 грн.

Обов'язки головного бухгалтера виконує директор підприємства. Відповідно до Положень про бухгалтерський облік в ТОВ «Бізнес Альтернатива», головними є ті, що відображені на рис. 2.2.

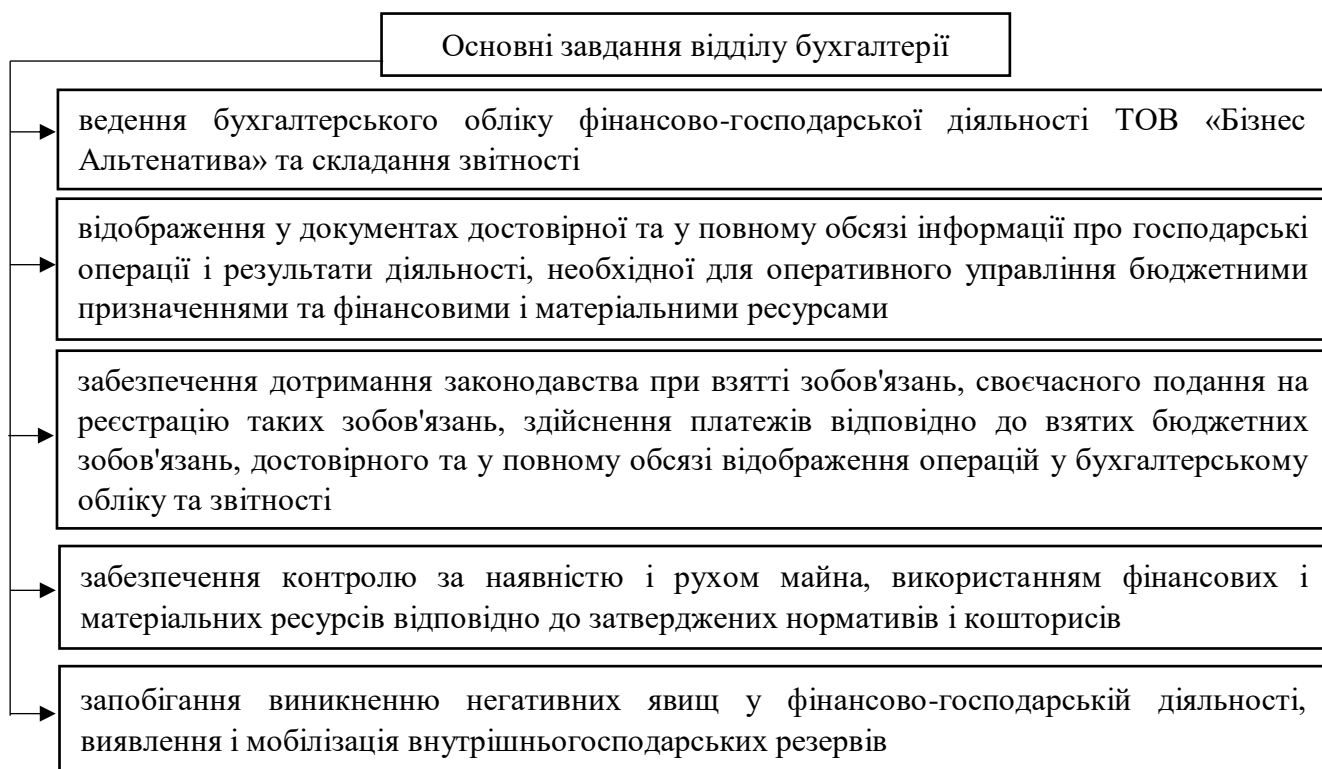

Рис. 2.2 Основні завдання відділу бухгалтерії в ТОВ «Бізнес Альтернатива»
Джерело: Складено автором на основі [18]

Перший етап фінансового аналізу – вертикальний аналіз балансу та Звіту про фінансовий стан ТОВ «Бізнес Альтернатива» за 2021-2022 роки. Детальна інформація відображена в табл.2.2. Отже, після проведення вертикального аналізу стало очевидно, що справи в ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2022 році стали значно гіршими і найбільш очевидним показником погіршення ситуації в бізнесі є поява збитків у великому розмірі. Проведений горизонтальний аналіз дав наступне розуміння.

Вертикальний аналіз статей Балансу та Звіту про фінансовий стан ТОВ
«Бізнес Альтернатива»

Показник	2021	2022	Частка в 2021	Частка в 2022
Основні засоби	515	350,6	57,4%	50,22%
Первісна вартість	821,8	821,8	-	-
Усього необоротних активів	515	350,6	6,74%	50,22%
Запаси	18,3	3,1	2%	0,44%
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	230,8	230,8	25,74	33,06%
Інша поточна заборгованість	121,7	111,2	13,57	15,92%
Гроші та еквіваленти	10,7	10,2	1,19	1,46%
Всього оборотних активів	381,5	347,5	42,55	49,77%
Баланс	896,5	698,1	100%	100%
Зареєстрований капітал	1000	1000	-	-
Нерозподілений прибуток	-110,5	-302,7	12,32%	43,35%
Всього власного капіталу	889,5	697,3	99,21%	99,88%
Поточна кредиторська заборгованість за роботи та послуги	5,8	0	0,64%	-
Поточна кредиторська заборгованість з бюджетом	1,2	0,8	0,13%	0,11%
Поточна кредиторська заборгованість	7	0,8	0,78%	0,11%
Баланс	896,5	698,1	100%	100%
Звіт про фінансовий результат				
Чистий дохід від реалізації продукції	898,8	212,5	100%	100%
Інші операційні доходи	-	-		
Собівартість реалізованої продукції	788,4	99,6	88,31%	24,61%
Інші операційні витрати	103,8	305,1	11,62%	75,38%
Разом витрати	892,7	404,7	100%	100%
Фінансовий результат до оподаткування	6,6	-192,2	-	-
Податок на прибуток	1,2	-	-	-
Чистий прибуток (збиток)	5,4	-192,2	-	-

Джерело: Складено автором на основі звітності підприємства

Отже, після проведення вертикального аналізу стало очевидно, що справи в ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2022 році стали значно гіршими і найбільш очевидним показником погіршення ситуації в бізнесі є поява збитків у великому розмірі.

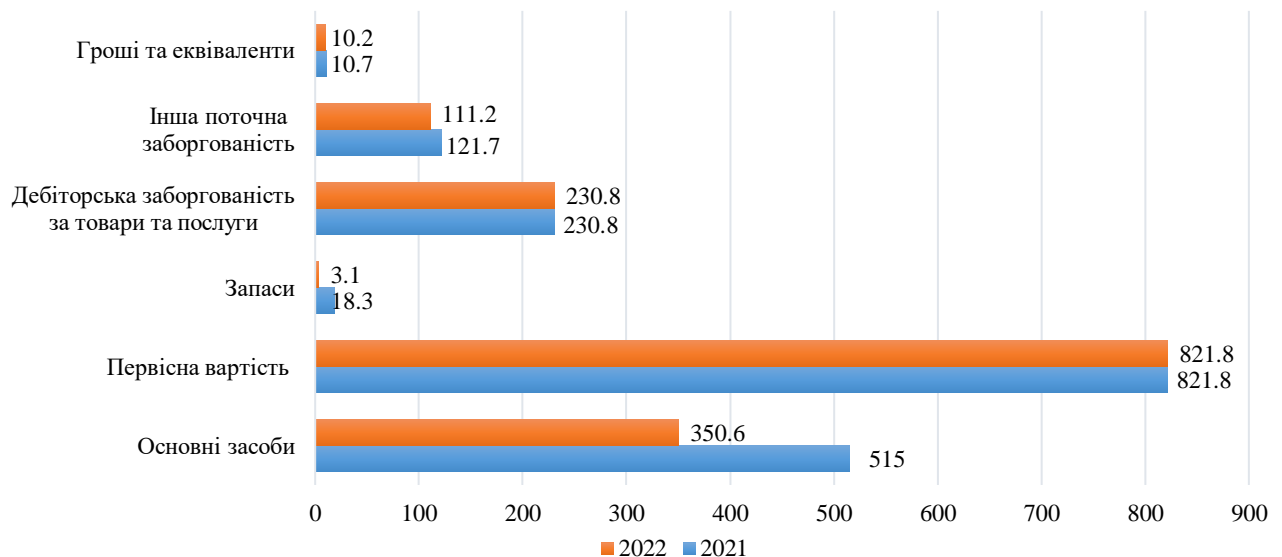

Рис. 2.3 Структура активів ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2021-2022 році,
тис. грн.

Джерело: Складено автором самостійно

Проведений горизонтальний аналіз дав наступне розуміння:

— оборотні та необоротні активи розподілені майже порівну, але в 2021 році більша частка належала необоротним активам (57,4%), а в 2022 році необоротних активів було 50,2%;

— в оборотних активах найбільшу частку займає дебіторська заборгованість за товари та інша дебіторська заборгованість, яка в 2021 та 2022 роках майже не змінювалась, але за рахунок загального скорочення активів в 2022 році, частка дебіторської заборгованості в структурі активів збільшилась;

— в 2022 році спостерігається значне зростання нерозподіленого збитку, яке затягаю аж на 43% від структури власного капіталу;

— довгострокові зобов'язання в компанії відсутні як в 2021, так і в 2022 році, а поточна кредиторська заборгованість є незначною та в загальній структурі пасивів займає менше 1%;

— в 2021 році більша частина витрат відводилась саме на собівартість продукції (88,3%), а в 2022 році ситуація кардинально змінилась й на частку собівартості припадає всього 24,6%, а інше тягнуть за собою інші витрати.

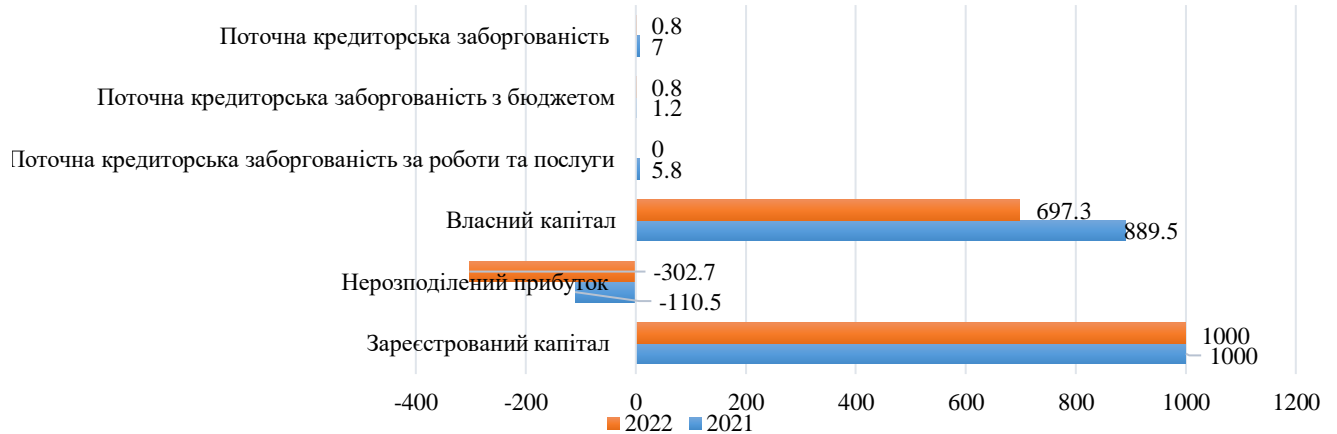

Рис. 2.4 Структура пасивів ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2021-2022 роках

Джерело: Складено автором на основі звітності підприємства

Вертикальний аналіз дав розуміння структури активів та пасивів, а також показників фінансового стану. Відповідно, було виявлено ті позиції, які займають найбільшу та найменшу частку в структурі, а також витратні частини, які буквально «з'їли» прибуток компанії в 2022 році. Безумовно, 2022 рік негативно вплинув на більшість підприємств в Україні і ТОВ «Бізнес Альтернатива» не стала виключенням, оскільки понесла колосальні збитки і має всі перспективи до повторення ситуації за результатами 2023 року.

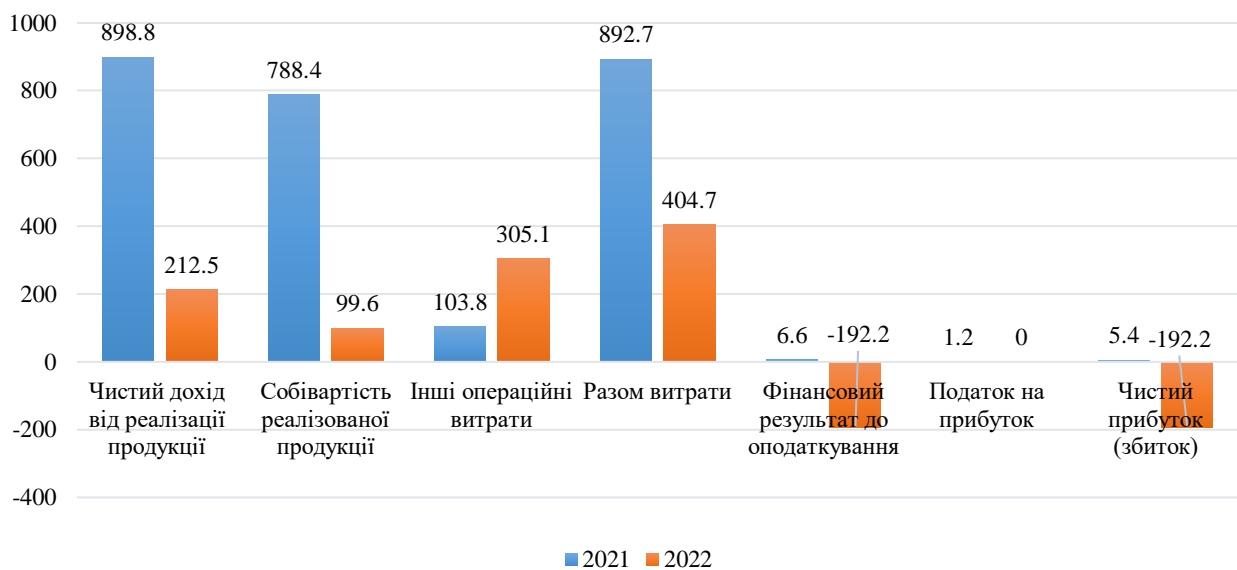

Рис. 2.5 Показники Звіту про фінансовий результат ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2021-2022 році, тис. грн

Джерело: Складено автором на основі звітності підприємства

Наступний етап фінансового аналізу – горизонтальний аналіз показників, які були представлені вище. Горизонтальний аналіз дає можливість побачити зміну кожного показника в 2022 році відносно до 2021 року в відсотковій та натуральній величині, розрахунки яких відображені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Горизонтальний аналіз статей Балансу та Звіту про фінансовий стан ТОВ «Бізнес Альтернатива», тис. грн.

Показники	2021	2022	2022-2021	2022\2021
Основні засоби	515	350,6	-164,4	0,68
Первісна вартість	821,8	821,8	0	1
Усього необоротних активів	515	350,6	-164,4	0,68
Запаси	18,3	3,1	15,2	0,169
Дебіторська заборгованість за товари та послуги	230,8	230,8	0	1
Інша поточна заборгованість	121,7	111,2	-10,5	0,913
Гроші та еквіваленти	10,7	10,2	-0,5	0,953
Всього оборотних активів	381,5	347,5	-34	0,91
Баланс	896,5	698,1	-198,4	0,778
Зареєстрований капітал	1000	1000	0	1
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-110,5	-302,7	192,2	2,73
Всього власного капіталу	889,5	697,3	-192,2	0,783
Поточна кредиторська заборгованість за роботи та послуги	5,8	0	-5,8	-
Поточна кредиторська заборгованість з бюджетом	1,2	0,8	-0,4	0,66
Поточна кредиторська заборгованість	7	0,8	-6,2	0,114
Баланс	896,5	698,1	-198,4	0,778
Звіт про фінансовий результат				
Чистий дохід від реалізації продукції	898,8	212,5	-686,3	0,236
Інші операційні доходи	-	-	-	-
Собівартість реалізованої продукції	788,4	99,6	-688,8	0,126
Інші операційні витрати	103,8	305,1	201,3	2,939
Разом витрати	892,7	404,7	-488	45,33
Фінансовий результат до оподаткування	6,6	-192,2	-185,6	-29,12
Податок на прибуток	1,2	-	-	-
Чистий прибуток (збиток)	5,4	-192,2	-186,8	-35,59

Джерело: Складено автором на основі звітності підприємства

Відповідно до проведеного горизонтального аналізу статей Балансу та Звіту про фінансовий стан підприємства видно, що майже всі показники в 2022 році є меншими за показники 2021 року. В балансі на збільшення пішов лише нерозподілений збиток, що не маркером погіршення справ в компанії. Позитивних

моментів - зменшення кредиторської заборгованості за товари та послуги, а також в розрахунках з бюджетом.

За результатами горизонтального аналізу Звіту про фінансовий стан також можемо сказати про погіршення показників, а обсяг чистого доходу від реалізації зменшився в 4,22 рази, що є катастрофічним показником. Інші показники також позиційно зменшились, а збільшились лише інші операційні витрати: в 2,93 рази в 2022 році відносно до 2021 року.

Таблиця 2.4

Зведена таблиця фінансово-економічних показників ТОВ «Бізнес Аналітика» в 2021-2022 роках, тис. грн.

Найменування показника	Значення		Відхилення		Норма
	2021	2022	+(-) ед.	I	
1. Норма прибутку на власний капітал, грн/грн	0,006	-0,27	-0,264	45	→max
2. Рентабельність продукції, грн/грн.	1,14	2,13	0,993	1,86	→max
3. Оборотність активів, грн/грн.	1,002	0,304	-0,697	0,303	→max
3.1. Період оборотності запасів, дн.	43,08	32,12	-10,96	0,745	→min
3.2. Термін наданого товарного кредиту, дн.	90,7	86,3	4,4	0,95	→min
3.3. Термінодержаного товарного кредиту, дн.	1,58	-	-	-	→max
3.4. Результат політики товарного кредиту, дн.	89,12	-	-	-	>0
4. Коефіцієнт заборгованості (фінансової залежності)	0,007	0,001	-0,006	0,163	1-2
5. Прибутковість вкладеного капіталу, грн/грн,	0,006	-0,474	-0,468	79	< НІак
6. Ефект фінансового важеля	4,1	-3,52	0,58	0,858	>0
6.1 Рентабельність активів	0,010	-0,548	-0,53	54,8	>0
7.1. Коефіцієнт поточної ліквідності	54,5	434,3	379,8	7,96	1-2
7.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	51,88	430,5	378,62	8,29	0,75-1
7.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,52	12,75	11,23	8,38	0,20-0,25
8. Коефіцієнт покриття основних засобів	1,124	1,434	0,31	1,275	0,75-1
9. Власний оборотний капітал, грн.	374,5	346,7	-27,8	0,925	>0
10. Економія (+) або втрати (-) коштів через зміну рівня ефективності виробництва, грн.	5,4	-192,2	-186,8	35,59	>0
11. Запас безпеки:					
11.1. Мінімальний, %	6,8	-90,44	-89,76	133	>0
11.2. Класичний, %	87,7	46,8	-40,9	0,53	>0
11.3. Фінансовий, %	7,34	-90,44	89,71	123,2	>0
11.4. Фінансовий з урахуванням оподаткування, %	6,0	-90,44	84,4	15,07	>0
12. Ступінь операційного важеля	0,6	-0,9	-0,3	3	>2
13. Ступінь фінансового важеля	1,09	0,041	-1,049	0,037	>1,1

Джерело: Складено автором на основі звітності підприємства

Збиток за 2022 рік склав 192,2 тис. грн., а в 2021 році був прибуток в розмірі 5,4 тис. грн., відповідно за 2022 рік показник прибутку (по оцінці 2021 року) знизився в 35,59 разів.

Отримані результати підтверджують, що в 2022 році фінансово-економічний стан підприємство значно погіршився, хоча показники й в 2021 році не були ідеальними. Майже по всіх параметрах спостерігається завищені або занижені показники, які вибивались з встановлених рамок. ТОВ «Бізнес Альтернатива» майже не використовує позичковий капітал ні в форматі довгострокових зобов'язань, ні в форматі короткострокових зобов'язань. Відповідно, дефіцит оборотних коштів та різке зниження обсягів реалізованої продукції чи послуги в 2022 році, призвели до скрутного фінансового положення компанії.

Відповідно, можемо стверджувати, що якість та ефективність управління компанією є достатньо низькою. Правильним рішенням було вибудувати ефективну стратегію розвитку та підтримки компанії, яка б допомогла утримати або не так значно знизити фінансово-економічні показники. Компанія ТОВ «Бізнес Альтернатива» зареєстрована в Києві і має декілька різнопрофільних видів діяльності, які користуються попитом в тому числі під час війни. Неефективність управління пов'язана з тим, що не було змінено вектор надання послуг, а тому й виручка від реалізації значно впала. Ефективність діяльності можна аналізувати через рентабельність продаж та норми прибутку.

Якість та інтенсивність використання активів особливих питань чи претензій не викликає, адже в 2021 році показники оборотності активів становив більше одиниці, а період – 43 дні, що є адекватним показником для компаній, зайнятих в сфері надання будівельних (та профільних монтажних) послуг, а також оптової торгівлі і консультування. В 2022 році показник змінився в гіршу сторону. Проте, велика вага активів в дебіторській заборгованості за товари та іншій дебіторській заборгованості і в 2021 та 2022 році значних змін в її обсягах не відбулось. ТОВ «Бізнес Альтернатива» поки демонструє впевненість в своїх контрагентах та розраховує на сплату зобов'язань по контракту. Повернення дебіторської заборгованості допомогло б частково стабілізувати підприємство.

Показники фінансової стійкості та платоспроможності в 2022 році дали негативний ефект. Проте, ТОВ «Бізнес Альтернатива» функціонує виключно за рахунок свого власника та немає кредитів в банках та інших фінансових установах чи капіталовкладень від інвесторів. Відповідно, немає необхідності сплачувати відсотки за користування залученими коштами або дивіденди та аналогічні виплати інвесторам. З одного боку така позиція управлінців дає можливість уникнути додаткових витрат на відсотки за кредитом, з іншого – в підприємства недостатньо грошей для подальшого розвитку діяльності та підтримки реального стану. Крім того, в 2022 році значно підвищився обсяг нерозподіленого збитку відносно 2021 року.

Рівень фінансової безпеки в 2022 році також пробиває найнижчі показники. Значний збиток ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 192,2 тис. грн. при умові, що чистий дохід від реалізації товарів та послуг склав всього 212,5 тис. грн. агресивно вплинув на рівень фінансової безпеки компанії. Якщо збережеться тенденція на велику збитковість, то у компанії є всі шанси стати банкрутом. Крім того, значно знизилась частина власного капіталу: в 2021 році - 889,5 тис. грн., а в 2022 році - 697,3 тис. грн. Відповідно, за календарний рік відбулась втрата власного капіталу майже на 20%, що є критичним показником.

Наступний етап аналізу – факторний аналіз прибутку по Формі-2. Діяльність підприємства здійснюється в умовах дії комплексу факторів. Факторний аналіз прибутку – це методика комплексного системного вивчення та виміру впливу факторів на величину результативного показника, а саме прибутку підприємства. Враховуючи той факт, що прибуток залежить від впливу таких факторів, як обсяг реалізації, собівартість продукції та витрат, які виникають в результаті виготовлення продукції, доцільною є розробка детермінованої багатофакторної моделі, що буде враховувати всі етапи формування прибутку у процесі діяльності підприємства. Факторний аналіз розраховується по формулі[5]:

$$П = СРВОА * Доа * Фв * (Фозб \setminus Пп) * Рвв * Кчд * Кпв * Рчиста \quad (2.1)$$

Відповідно, де СРВОА – середньорічна вартість оборотних активів; Доа – оборотність оборотних активів в кількості оборотів за рік; Фв – фондівіддача; Фозб – фондоозброєність; Пп – продуктивність праці; Рвв – валова рентабельність виробничих витрат; Кчд – коефіцієнт окупності чистого доходу; Кпв – коефіцієнт покриття виручки виробничими запасами; Рчиста – чиста рентабельність господарської діяльності[11].

Таблиця 2.5

Вихідні дані та показники для факторного аналізу прибутку

Показник	Формула	2021	2022
СРВОА	$(\text{ОА на початок періоду} + \text{ОА на кінець періоду}) \cdot 2$	597,2	432,8
Доа	$\text{Виручка} \backslash \text{СРВОА}$	1,505	0,49
Фв	$\text{Виручка} \backslash \text{середньорічні основні засоби}$	1,505	0,49
Фозб	$\text{Середньорічні основні засоби} \backslash \text{Чисельність штату}$	298,6	144,26
Пп	$\text{Затрати праці на надання послуг} \backslash \text{чисельність штату}$	51,9	101,7
Рвв	$\text{Чистий прибуток} \backslash \text{середньорічну вартість залученого капіталу.}$	1,14	2,13
Кчд	$\text{Виручка від реалізації} \backslash \text{активи}$	1,02	0,34
Кпв	$\text{Виробничі запаси} \backslash \text{Виручка}$	0,02	0,014
Рчиста	$\text{Чистий дохід} \backslash \text{Виручку}$	0,007	-0,86

Джерело: Складено автором на основі звітності підприємства та [11, 24]

Окремі показники вже були розраховані в таблиці 2.4, але для повноцінного розрахунку формули факторного аналізу необхідно також провести додаткові розрахунки, формули та результати яких відображені в таблиці 2.5.

Варто також зазначити, що підприємство «Бізнес Альтернатива» в 2022 році в штаті робітників має всього 3 особи, а в 2021 році – було 2 особи. Всі послуги надаються через підрядні організації, робітники яких знаходяться в штаті в інших компаніях. Оскільки маємо всі можливі розрахунки для проведення факторного аналізу прибутку, то розраховуємо за 2021 та 2022 рік по вище зазначеній формулі.

$$П_{2021} = 597,2 * 1,505 * 1,505 * (298,6 \backslash 51,9) * 1,14 * 1,02 * 0,02 * 0,007 = 1,26$$

$$П_{2022} = 432,8 * 0,49 * 0,49 * (144,26 \backslash 101,7) * 2,13 * 0,34 * 0,014 * 0,86 = (1,28)$$

Відповідно до проведеного аналізу фінансово-економічних показників, можемо сказати, що підприємство ТОВ «Бізнес Альтернатива» належить до третього класу підприємств, адже наразі його фінансове становище є незадовільним.

Є декілька можливих стратегій розвитку підприємства, де ключовий момент потрібно звернути саме на залучення додаткового капіталу через довгострокові зобов'язання або інвестиції третіх сторін. Також раціональним було б передивитись напрямок діяльності, адже будівельні послуги в Києві наразі не є актуальними. Інший момент в тому, що для збільшення обсягів реалізації важливо провести якісну маркетингову компанію з залученням профільним спеціалістів.

2.2 Облік поточних зобов'язань в ТОВ «Бізнес Альтернатива»

ТОВ «Бізнес Альтернатива» не є активним користувачем короткострокових або довгострокових кредитів, оскільки використовує в своїй діяльності власні кошти. Поточні зобов'язання – це не лише про отримані в банки позики, адже існує декілька видів кредиторської заборгованості, відображеної в табл. 2.6 [7].

Таблиця 2.6

Кореспонденція рахунків по поточним зобов'язанням

Дт	Кт	Зміст операції
631	301	Оплачено вартість отриманих у постачальника робіт\товарів
661	301	Виплати заробітної плати
663	301	Видано з каси допомогу з тимчасової втрати працездатності
311	601	Зарахування сум одержаного короткострокового кредиту
311	641	Зарахування сум повернутих фінансовими органами
311	681	Отримано на поточний рахунок аванс від покупця
601	311	Погашення короткострокової позики банку
611	311	Погашену поточну заборгованість за довгостроковим зобов'язанням
621	311	Сплата векселя
631	311	Перераховано постачальникам в погашення заборгованості за отримані товари
641	311	Перерахування податку на прибуток до бюджету
611	311	Перерахування ПДФО до бюджету
621	311	Перерахування ПДВ до бюджету
651	311	Перерахування ЄСВ до Пенсійного Фонду
684	311	Сплачено банку відсотки за користування кредитом
685	311	Перерахування організаціям і особам різної кредитної форми
313	601	Відкритий акредитив за рахунок короткострокового кредиту банку
631	313	Оплачено через акредитив заборгованість постачальнику
601	313	Погашено короткостроковий кредит банку за рахунок невикористаного акредитиву
92	685	Нараховано комісійну винагороду банку
685	333	Сплачено комісійну винагороду банку
701	641	Нараховано ПДВ

331	631	Оприбутковано в касу грошові документи
641	631	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ
631	311	Оплачено з поточного рахунку вартість грошових документів

Джерело: складено автором на основі [24]

Однак, фінансовий результат в 2022 році вказав на той факт, що необхідно розглянути варіант кредитування, адже в іншому випадку, підприємство втратить змогу функціонувати.

Відповідно, формати кредиторської заборгованості можуть мати різні форми, і підприємство буде виступати боржником перед контрагентами, бюджетом, власними працівниками та фінансовими установами[9].

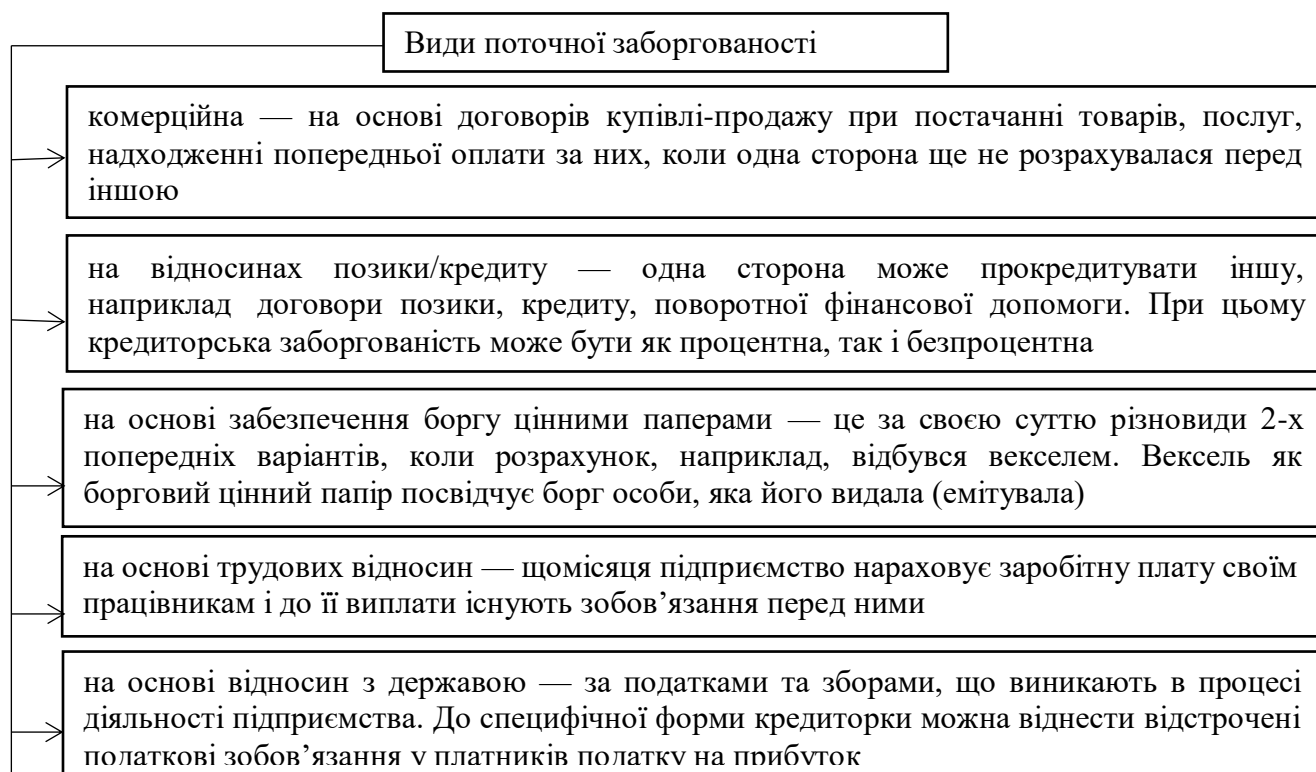

Рис. 2.6 Види поточної заборгованості

Джерело: складено автором на основі [9]

Згідно певних положень НП(С)БО, суб'єкти господарювання мають право додавати до форм звітності нові статті, але за певних обмежень. Щодо поточних зобов'язань, то підприємство у розділ III Балансу (Звіту про фінансовий стан) може мати такі статті, що відображені в табл.2.7

Таблиця 2.7

Баланс підприємства (розділ «Поточні зобов'язання»)

Стаття	Код рядка
Короткострокові кредити банків	1600
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610
Товарами, роботами послугами	1615
Розрахунком з бюджетом	1620
В тому числі з податку на прибуток	1621
Розрахунками зі страхуванням	1625
Розрахунками з оплати праці	1630
Поточні забезпечення	1660
Доходи майбутніх періодів	1665
Інші поточні зобов'язання	1690

Джерело: складено автором на основі [17]

Можна додати лише ті статті, перелік яких включений у додаток 3 до ННП(С)БО 1 з обов'язковим збереженням коду рядка, який там вказаний, для того, щоб легко його ідентифікувати. Однак, окрім основних статей, що відображені в табл.2,8, при необхідності можуть бути додані такі строки, що стосуються векселів виданих (1605), поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами (1635), поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з учасниками (1640), поточної кредиторської заборгованості із внутрішніх розрахунків (1645), поточної кредиторської заборгованості за страховою діяльністю (1650) та відстроченими комісійними доходами від пере страховиків (1670) [15].

При складанні фінансової звітності всі позиції зобов'язань мають бути переглянуті з погляду виконання умов їх визнання, класифікації та оцінки. Дані шостого класу рахунків «Поточні зобов'язання» відображають у чотирьох формах фінансової звітності: «Баланс», «Звіт про фінансові результати», «Звіт про рух грошових коштів», «Звіт про власний капітал».

Таблиця 2.8

Розкриття інформації про поточні зобов'язання у фінансовій звітності

Код та назва рахунку	Баланс	Звіт про фінансовий результат	Звіт про рух грошових коштів	Звіт про власний капітал
Короткострокові позики	500	-	320,340	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	340,360	-
Короткострокові векселі видані	520	-	-	-

Розрахунки з постачальником та підрядником	530	-	-	-
Розрахунки за податками і платежами	170,210, 250, 550, 560, 610	015,120, 180,220	140	-
Розрахунки за страхуванням	570	-	-	-
Розрахунок з оплати праці	580	-	-	-
Розрахунок з учасниками	590	-	350,360	140,180,200
Розрахунки за іншими операціями	200,540, 600, 610	140	360	170,180

В бухгалтерському обліку зобов'язання реєструються в той момент, коли виникає відповідна заборгованість. В більшості випадків така заборгованість виникає після настання певного моменту: одержання прав використання на матеріальні цінності. Для того, щоб забезпечити своєчасні розрахунки між ТОВ «Бізнес Альтернатива» та його контрагентами у договорах про співпрацю відображається відповідальність за порушення термінів оплати, відвантаження товарів та послуг та доставки, а також можливі знижки за дострокове погашення заборгованості. Більш того, в таких контекстах відображаються найбільш вигідні варіанти: тимчасове використання коштів контрагентів в своїй діяльності або погашення поточної заборгованості з отриманням певної вигоди.

Відповідно, вся інформація про стан виконання договорів та поява можливих поточних зобов'язань отримується з певних первинних документів, а саме[26]:

- накладні, товарно-транспортні накладні, інвойси;
- журнал обліку вантажів (форма М-1);
- прибутковий ордер (форма М-4);
- акт про приймання матеріалів (форма М-7);
- акт про виявлені дефекти устаткування (форма М-17);
- платіжні та розрахункові документи;
- авансові звіти про використання виданої на господарські потреби готівки;
- інші документи, що підтверджують надходження матеріальних цінностей.

Наступним кроком транслюємо основні первинні документи та реєстри, які використовує ТОВ «Бізнес Альтернатива» при обліку зобов'язань. Вони зазначені в табл.2.9.

Таблиця 2.9

Основні документи та реєстри, що застосовує ТОВ «Бізнес Альтернатива»
для обліку зобов'язань

Вид зобов'язань	Підстава для відображення	Синтетичний облік
60 Короткострокові позики	Договір позики, бухгалтерські довідки-розрахунки, виписки банку про надходження та погашення позик	Журнал 2, розділ 2
62 Короткострокові векселі видані	Книга обліку векселів виданих	Журнал 3, розділ 1
63 Розрахунки з постачальниками та підрядниками	Договір, накладні, податкові накладні, платіжні документи про сплату заборгованості та авансів	Журнал 3, розділ 1
64 Розрахунки за податками й платежами	Бухгалтерська довідка-розрахунок	Журнал 3, розділ 2
65 Розрахунки зі страхування	Бухгалтерська довідка-розрахунок, документи з нарахування заробітної плати	Журнал 5 (5а)
66 Розрахунки за виплатами працівникам	Відомості П-49, П-50, П-51, П-52, Книга обліку заробітної плати	Журнал 5 (5а)
67 Розрахунки з учасниками	Відомість обліку дивідендів нарахованих, платіжна відомість, відомості та виписки банку про перерахування дивідендів на картрахунки	Журнал 3, розділ 2
68 Розрахунки за іншими операціями	Договори, акти, накази про надання благодійної допомоги, відомості про нарахування благодійної допомоги, бухгалтерські довідки, інші документи, що підтверджують виникнення кредиторської заборгованості	Журнал 3, розділ 1
69 Доходи майбутніх періодів	Договори поставки, документи на реалізацію, інформація у пресі та гарантійних талонах	Журнал 3, розділ 2

Джерело: складено автором на основі [18]

Аналітичний облік доходів майбутніх періодів ведеться за їх видами, датами їх утворення і визнання доходами звітного періоду. Беручи до уваги показники за поточною заборгованістю та зобов'язаннями за 2021 рік в компанії ТОВ «Бізнес Альтернатива» то бачимо, що розрахунки з постачальниками та підрядниками займають найбільшу частку в структурі поточної заборгованості, тому доцільно навести порядок їх обліку, а саме синтетичний і аналітичний облік.

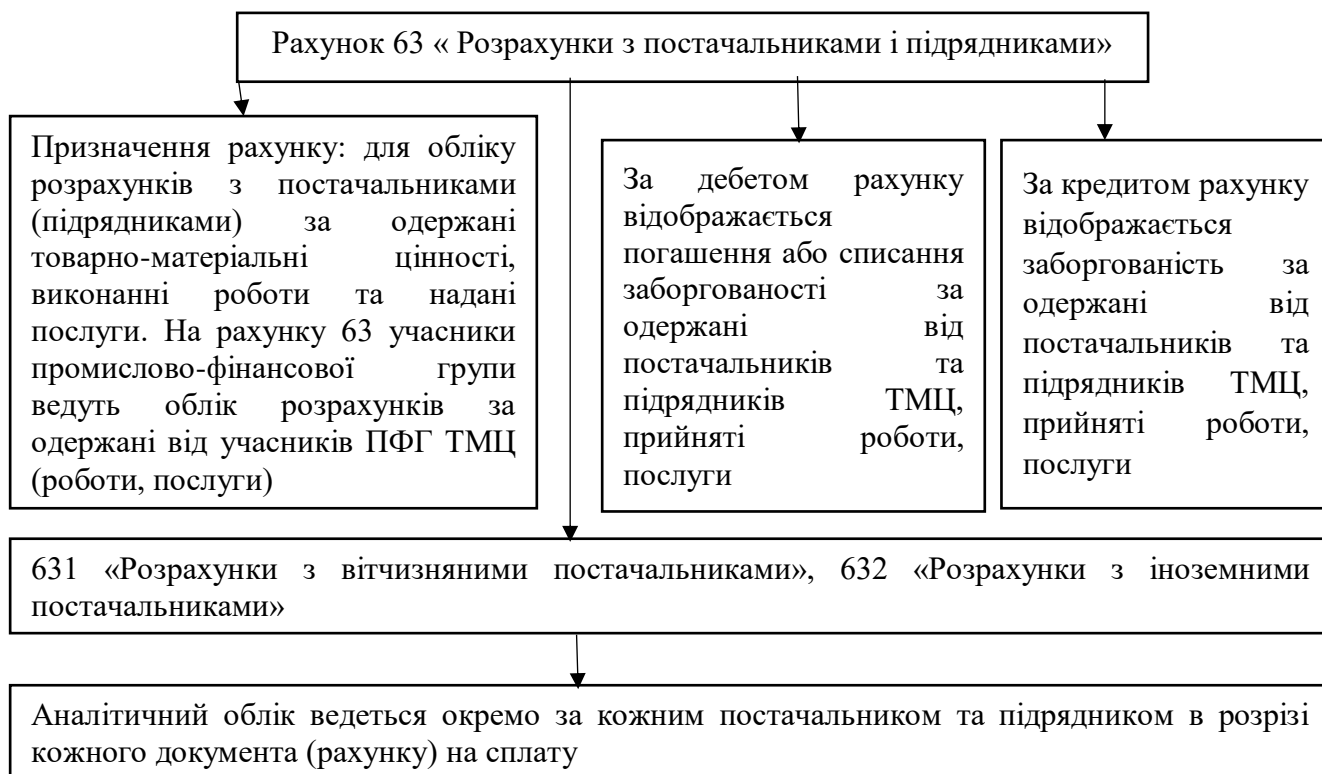

Рис. 2.7 Синтетичний і аналітичний облік розрахунків із постачальниками та підрядниками в ТОВ «Бізнес Альтернатива»

Джерело: складено автором на основі [16]

Однак, зазначимо, що ТОВ «Бізнес Альтернатива» не є учасником зовнішньоекономічної діяльності, а відповідно, не проводить розрахунків з іноземними постачальниками. Тому рахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» не використовуються. Також, виходячи з показників Балансу ТОВ «Бізнес Альтернатива» воно має поточні зобов'язання по розрахунку з бюджетом, а отже доцільно буде проаналізувати ведення обліку поточних зобов'язань по розрахунках з бюджетом. Проте, в табл. 2.10 зазначена кореспонденція рахунків при розрахунках з постачальниками та підрядними організаціями.

Таблиця 2.10

Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Дебет	Кредит
Відображення надходження до компанії від постачальника ТМЦ	20,21, 22, 25,28	63

Віднесено на витрати виробництва вартість робіт, виконаних підрядником	23	63
Проведена оплата постачальником та підрядником за поставленні цінності, виконані роботи і надані послуги	63	30,31
Проведено розрахунок з постачальником за рахунок позики банку	63	50, 60

Джерело: складено автором на основі [22]

ТОВ «Бізнес Альтернатива» обрала для себе загальну систему оподаткування, адже такий варіант більш підходить по нормам податкового законодавства. Під загальною системою оподаткування розуміють ті умови роботи для компанії, при яких підприємство вважає не вигідним (або не може через специфіку податкового законодавства) перейти на застосування спрощеної системи оподаткування. До підприємств, які працюють на загальній системі оподаткування не виставляють жодних специфічних вимог щодо виду діяльності, кількості робітників чи обсягу доходу.

Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання визначає НП(С)БО 11 «Зобов'язання», а також положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», 2 «Баланс», 13 «Фінансові інструменти». Зобов'язання – це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди. Згідно з НП(С)БО 1 зобов'язання класифікуються як поточні, якщо вони будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або мають бути погашені протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу.

На загальній системі оподаткування ТОВ «Бізнес Альтернатива» сплачує такі податки, як: податок на прибуток - 18%; податок з доходу фізичних осіб -18% (компанія виступає податковим агентом); збір на військові потреби -1,5%; єдиний соціальний внесок – 22%; ПДВ – 20%.

Таблиця 2.11

Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку оподаткування ПДВ

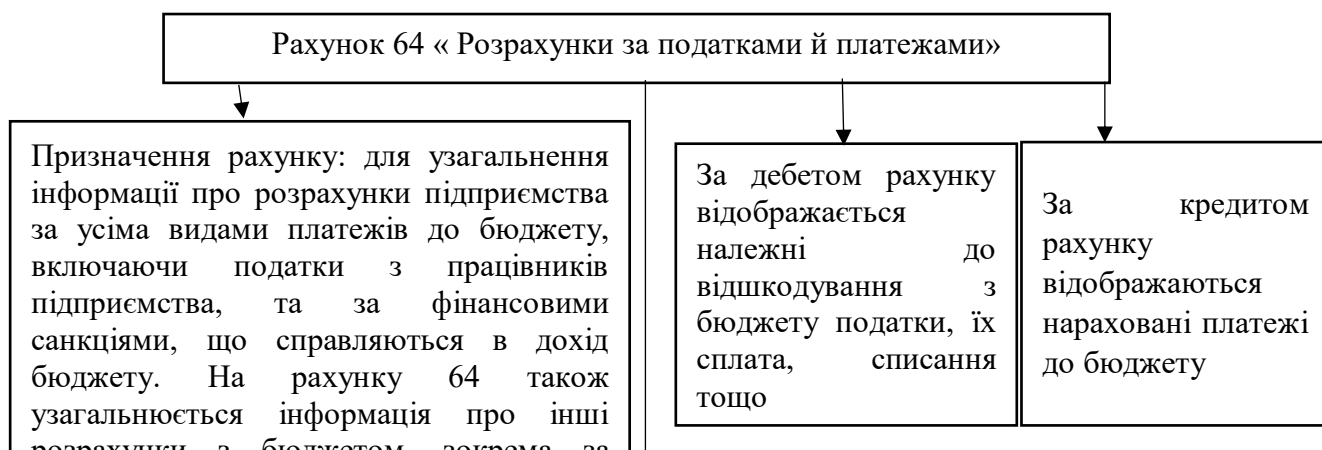
Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
	Дебет	Кредит

Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку оподаткування ПДВ з передоплати		
Отримано передоплату за продукцію	311	681
Нараховано зобов'язання з ПДВ	643	641
Відпущено продукцію покупцям	361	701
Списано нарахований раніше ПДВ	701	643
Здійснено зарахування заборгованостей	681	361
Сплачено зобов'язання з ПДВ	641	311
Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку оподаткування ПДВ з відвантаженої продукції		
Відвантажено\відпущено продукцію покупцям	361	701
Відображено податкові зобов'язання з ПДВ	701	641
Погашено за терміном зобов'язання з ПДВ за конкретний місяць	641	311
Погашена заборгованість покупців	311	361
Кореспонденція бухгалтерських рахунків з обліку податкового кредиту при отриманні продукції		
Отримано сировину від постачальника	201	631
На основі податкової накладної відображено податковий кредит	641	631
Погашена заборгованість перед постачальником	631	311

Джерело: складено автором на основі [31]

Специфіка бухгалтерського обліку рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» відображено на рис. 2.8. В 2021 році підприємство ТОВ «Бізнес Альтернатива» мала прибуток, тому сплачувала податок на прибуток, а в 2022 році показники діяльності значно погіршились, тому податок на прибуток не сплачувався.

Завданням організації обліку є своєчасне переведення заборгованості із однієї категорії до іншої. Аналітичний облік за всіма видами позик організовується за позикодавцями (банками) в розрізі кредиту окремо та за строками погашення кредиту. Вагоме місце в системі розрахункових операцій мають розрахунки з постачальниками і підрядниками. Заборгованість перед ними виникає через розрив у часі моменту переходу права власності на придбані товари, виконані роботи чи надані послуги з моментом їх оплати.

641 «Розрахунки за податками» – податки, які нараховуються та сплачуються відповідно до чинного законодавства (податок на прибуток, податок на додану вартість, інші податки);
 642 «Розрахунки за обов’язковими платежами» – розрахунки за зборами (обов’язковими платежами), які справляються відповідно до чинного законодавства та облік яких не ведеться на рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням»;
 643 «Податкові зобов’язання» – суму податку на додану вартість, визначену, виходячи із суми одержаних авансів за готову продукцію, товари, роботи, інші матеріальні цінності та нематеріальні активи, що підлягають відвантаженню;
 644 «Податковий кредит» – суму податку на додану вартість, на яку підприємство набуло право зменшити податкове зобов’язання

Рис. 2.8 Синтетичний і аналітичний облік розрахунків за податками й платежами в ТОВ «Бізнес Альтернатива»

Джерело: складено автором на основі [19]

Оскільки було детально проаналізовано облік поточних зобов’язань на підприємстві, то доцільно розібрати їх структуру та динаміку. Інформація про поточні зобов’язання було взята з Балансу підприємства, який також наведений в додатках до кваліфікаційної роботи.

2.3 Аналіз складу, структура та динаміка поточних зобов’язань в ТОВ «Бізнес Альтернатива»

Згідно принципам бухгалтерського обліку та фінансової звітності в обліку необхідно використовувати такі методи оцінки, які стримуватимуть або будуть запобігати завищенню оцінки активів і доходів та заниженню оцінки витрат суб’єктів господарювання і зобов’язань. Оцінка зобов’язань повинна проводитися таким методом, який би відображав їх реальну суму. Використовуючи принцип

безперервності оцінку зобов'язань підприємства здійснюють, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме й в подальшому. Доцільно проаналізувати структуру поточних зобов'язань ТОВ «Бізнес Аналітика» в розрізі 2019-2022 року.

Таблиця 2.12

Показники поточних зобов'язань в 2019-2020 роках, тис. грн

Статті	2019	2020	2020-2019	2020/2019
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-
Товарами, роботами послугами	264,2	419,9	155,7	1,589
Розрахунком з бюджетом	-	6,3	6,3	-
В тому числі з податку на прибуток	-	5,3	5,3	-
Розрахунками зі страхуванням	-	1,1	1,1	-
Розрахунками з оплати праці	-	4	4	-
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	85,2	856,3	771,1	10,05
Усього поточних зобов'язань	349,4	1287,6	938,2	3,68

Джерело: складено автором на основі [22]

Товариство «Бізнес Альтернатива» проводить свою діяльність на загальній системі обліку та є платником податку на додану вартість. Для ведення обліку в ТОВ «Бізнес Альтернатива» використовується автоматизована система обліку «БАС Бухгалтерія». Обов'язки головного бухгалтера виконує директор підприємства.

Особливість поточної заборгованості в тому, що при безготівковому розрахунку між контрагентами з однієї сторони завжди буде виникати борг, оскільки момент оплати та постачання товару чи послуги буде розходитись в часі. Відповідно, формати кредиторської заборгованості можуть мати різні формули, і підприємство буде виступати боржником перед контрагентами, бюджетом, власними працівниками та фінансовими установами.

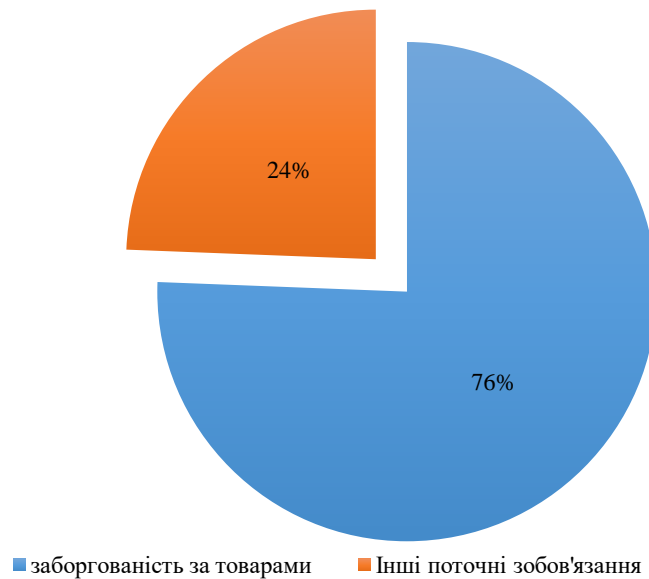

Рис. 2.9 Структура поточних зобов'язань ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2019 році

Джерело: складено автором на основі [23]

Відповідно до фінансової звітності видно, що в 2019 році в структурі поточних зобов'язань всього дві позиції: заборгованість за товарами та інші поточні зобов'язання.

Рис. 2.10 Структура поточних зобов'язань ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2020 році, тис. грн

Джерело: складено автором на основі [23]

Відповідно до національної класифікації рахунків 64 «Інші поточні зобов'язання» може містити в собі інформацію стосовно поточних зобов'язань за цінними паперами, розрахунки з депонентами, розрахунки за депозитними сумами, розрахунки за спеціальними видами платежів, розрахунки з іншими кредиторами,

розрахунки за страхуванням, розрахунки за зобов'язанням зі спільної діяльності й тощо.

В загальній структурі поточних зобов'язань на розрахунок з бюджетом, зі страхуванням та на оплату праці віднесено менше 1%, але в 2019 році показники за цими статтями взагалі були нульовими. А показники по статті «інші поточні зобов'язання» збільшились в 2020 році майже в 10 разів відносно даних 2019 року.

ТОВ «Бізнес Альтернатива», що має основний вид діяльності «будівництво житлових і нежитлових будівель» подає звіт як мале підприємство, тому в багатьох рядках відсутні показники. В 2020 році в штаті робітників було 3 особи.

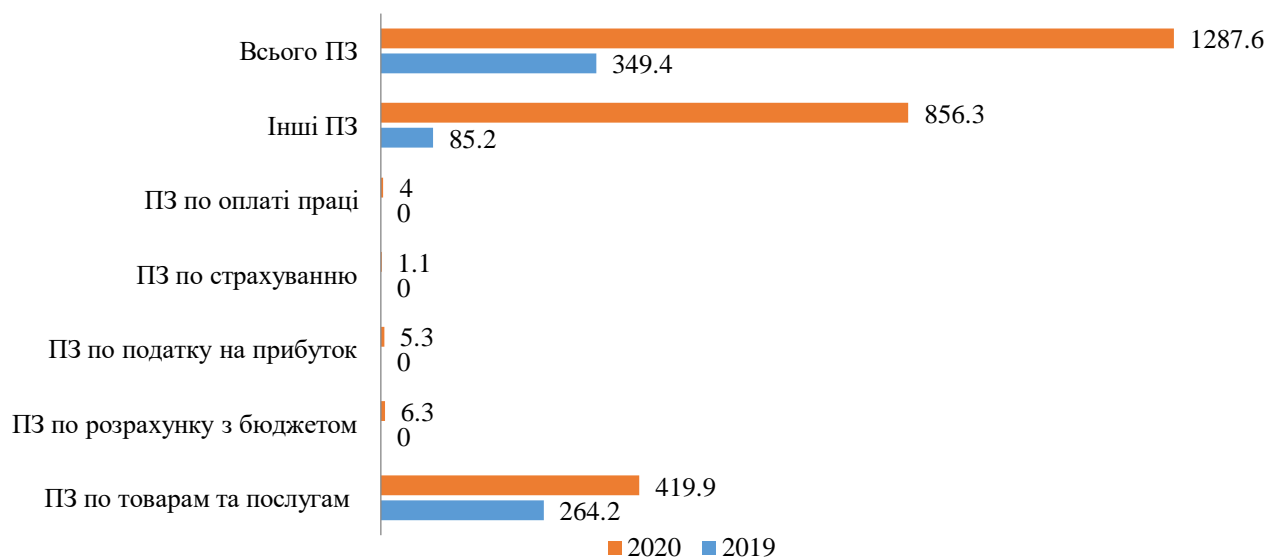

Рис. 2.11 Показники по поточним зобов'язанням в 2019-2020 роках, тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [23]

Видно, що в 2020 році структура поточних зобов'язань змінилась, проте значне збільшення статті «інші поточні зобов'язання» викликають занепокоєння, оскільки банківських кредитів оформлено не було, підприємство не купляло цінні папери й тощо, тому збільшується ризик зниження платоспроможності компанії. В свою чергу нераціональна структура поточних зобов'язань може в тому числі призвести до неспроможності компанії платити по своїм боргам, що може привести до банкрутства суб'єкта господарювання.

Таблиця 2.13

Показники поточних зобов'язань в 2021-2022 роках, тис. грн

Статті	2021	2022	2021-2022	2022/2021
Короткострокові кредити банків	-	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-	-	-	-
Товарами, роботами послугами	5,8	0	-5,8	-
Розрахунком з бюджетом	1,2	0,8	-0,4	0,66
В тому числі з податку на прибуток	1,2	-	-	-
Розрахунками зі страхуванням	-	-	-	-
Розрахунками з оплати праці	-	-	-	-
Доходи майбутніх періодів	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	-	-	-	-
Усього поточних зобов'язань	7	0,8	-6,2	0,11

Джерело: складено автором на основі [22, 23]

Відповідно до даних, що представлені в табл.2.13 видно, що ситуація в ТОВ «Бізнес Альтернатива» є достатньо критичною, адже ситуація по різкому зменшенню показників спостерігається не лише в розрізі поточних зобов'язань, але й по всій системі активів та пасивів підприємства.

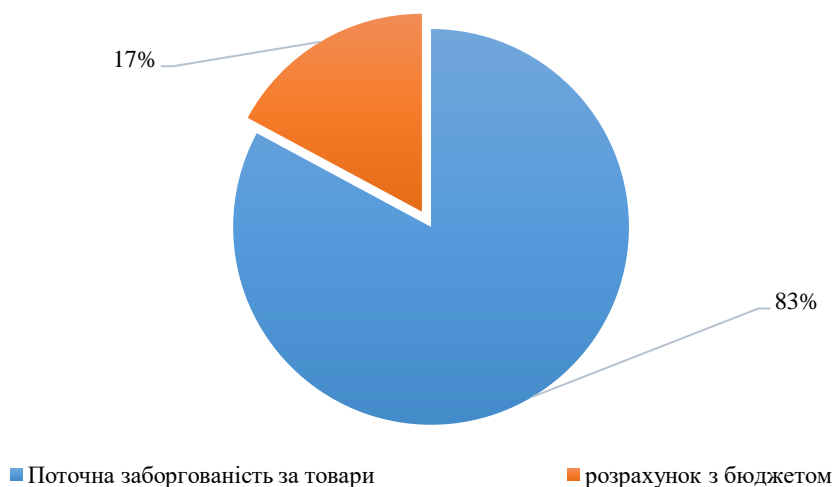

Рис. 2.12 Структура поточних зобов'язань ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2021 році

Джерело: складено автором на основі [22, 23]

В 2021 році ситуація по поточним зобов'язанням суттєво змінилась, відповідно, доцільно привести статистичні показники за 2021-2022 роки, які зазначені на рис.2.13.

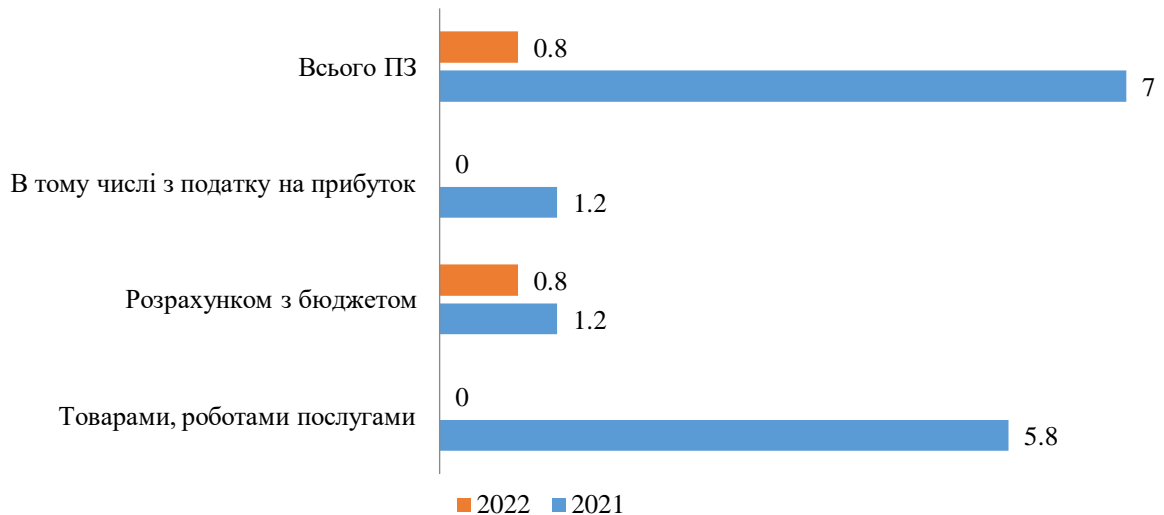

Рис. 2.13 Показники поточних зобов'язань в 2021-2022 році

Джерело: складено автором на основі [22, 23]

Аналізуючи структуру показників фінансової звітності 2021 року видно, що показники поточних зобов'язань значно змінилась, але все ж залишається всього дві статті: поточна заборгованість за товари та розрахунок з бюджетом (в особливості податок на прибуток, що склав 1,2 тис. грн.). Дивним є й той момент, що відсутні «інші поточні зобов'язання», хоча в 2020 році вони склали 856,3 тис. грн. Крім того, в структурі активів чи пасивів ніде не була відображена зазначена сума, що також підвищує сумнівність платоспроможності компанії та негативно впливає на її репутацію.

Безумовно, можна стверджувати, що війна в Україні негативно впливає на фінансово-економічні показники, але вони почали різко погіршуватись і в 2021 році, коли військових дій в країні ще не було.

Проте, варто зауважити деякий момент, який вказує на підвищену ризиковість підприємства – було зареєстровано в 2016 році, але кожного року змінювався основний вид діяльності, кількість робітників не перевищували 3 особи за весь час функціонування, а також було змінено територію реєстрації (район) в м. Києві. Є велика вірогідність, що компанія використовується задля мінімізації податкового навантаження третіми юридичним особами, оскільки ще й має свідоцтво платника ПДВ.

В 2022 році було зареєстровано значний збиток в розмірі 192,2 тис. грн., а виручка від реалізації склала всього 212,5 тис. грн. ТОВ «Бізнес Альтернатива» має негативну тенденцію розвитку, компанія не є учасником зовнішньоекономічної діяльності та по результат 2022 року не буде сплачувати податок на прибуток, адже період був збитковим. Інформації стосовно сплати ПДВ надано не було.

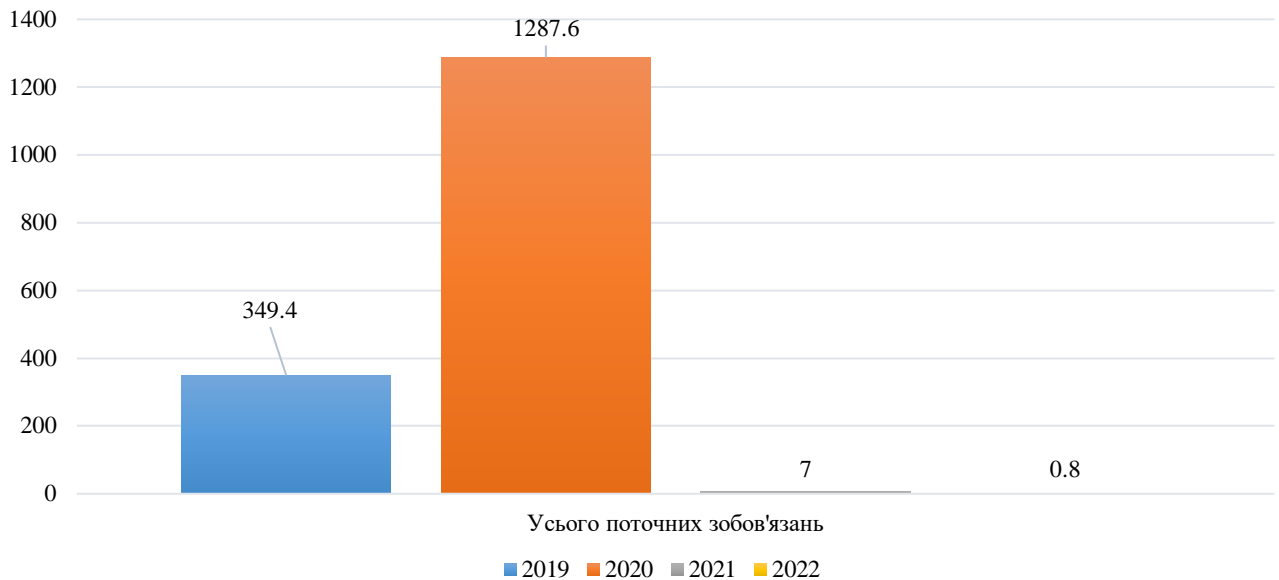

Рис. 2.14 Динаміка поточних зобов'язань ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2019-2022 році, тис. грн.

Джерело: складено автором на основі [22, 23]

З метою погашення заборгованості необхідно провести певний алгоритм запланованих дій. Першочергово необхідно здійснити погашення усіх розрахунків за податками та зборами перед бюджетом і тільки тоді підприємство починає покривати витрати пов'язані з розрахунками з оплати праці та проводить розрахунки з постачальниками та підрядниками.

Таблиця 2.14

Аналіз поточних зобов'язань ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2019-2022 році

Показник	Формула	2019	2020	2021	2022
----------	---------	------	------	------	------

Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань	Виручка\Середні ПЗ	2,12	4,27	128,4	265,62
Тривалість обороту поточних зобов'язань	360\К об.пот.зоб	169,8	84,3	2,80	1,357
Коефіцієнт рентабельності поточних зобов'язань	ПЗ\Активи	36,21	47,33	0,78	0,11
Коефіцієнт платоспроможності	ВК\Пасиви	1,109	0,92	127,07	87,16
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(ОА-Запаси)\ПЗ	8,92	21,7	54,5	434,3
Коефіцієнт поточної ліквідності	ОА\ПЗ	6,59	19,32	51,88	430,5
Коефіцієнт загальної ліквідності	Гроші\ПЗ	1,53	2,07	1,52	12,75
Коефіцієнт фінансової залежності	1-Кпл	-0,109	0,08	-127,07	-86,16

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства

Відповідно до розрахунків в таблиці 2.14, більшість показників знаходяться далеко не в граничних та рекомендованих рамках. В 2019-2020 році в ТОВ «Бізнес Альтернатива» рівень поточних зобов'язань був більш реальним, хоча їх структура є достатньо специфічною. В 2021-2022 році показники поточних зобов'язань зменшились кардинально. З одного боку можемо казати про те, що зменшення поточних зобов'язань є позитивним моментом, адже підприємству вистачає оборотних коштів для погашення заборгованостей, що безумовно виникають в процесі функціонування. Проте інші показники фінансової звітності свідчать про загальне погіршення стану підприємства та його фінансово-економічних показників. Крім того, в 2022 році було зареєстровано збиток.

Безумовно, пандемія коронавірусу та початок повномасштабного вторгнення негативно вплинули на господарську діяльність більшості суб'єктів господарювання, але показники ТОВ «Бізнес Альтернатива» є критичними при комплексному аналізі. Важливо усвідомити, що ефективне управління кредиторською заборгованістю на підприємстві сприятиме оптимізації фінансового стану, з одночасним забезпеченням високих темпів виробництва та конкурентоспроможності.

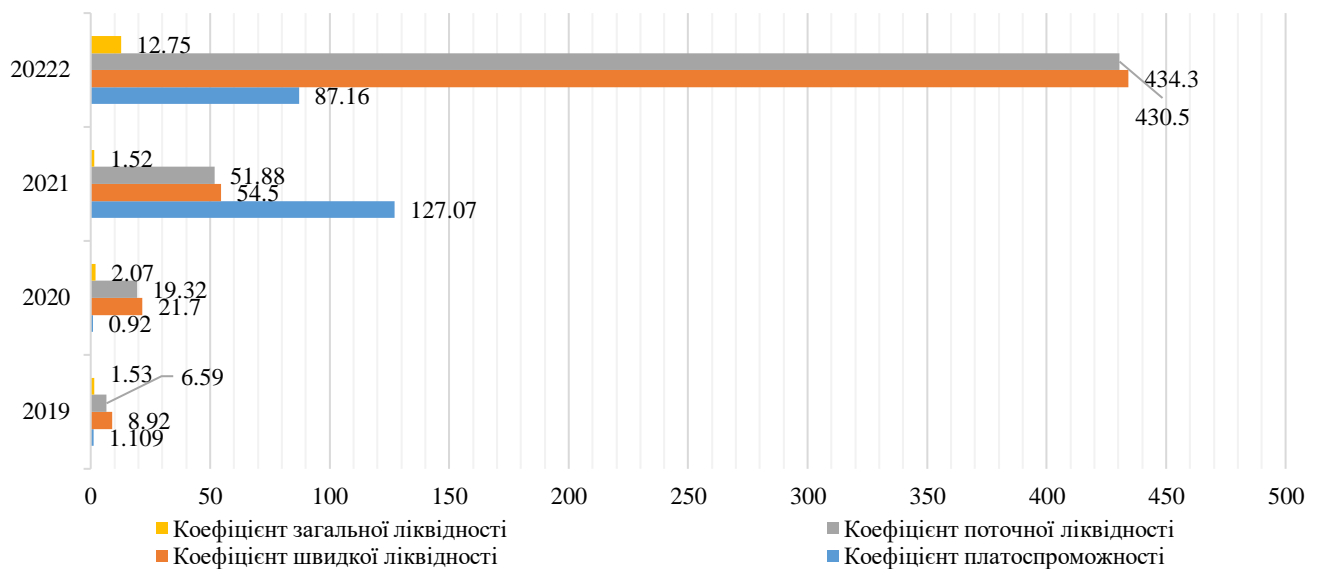

Рис. 2.15 Показники ліквідності ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2019-2022 роках

Джерело: складено автором на основі звітності підприємства

Згідно принципам бухгалтерського обліку та фінансової звітності в обліку необхідно використовувати такі методи оцінки, які стримуватимуть або будуть запобігати завищенню оцінки активів і доходів та заниженню оцінки витрат суб'єктів господарювання і зобов'язань. Оцінка зобов'язань повинна проводитися таким методом, який би відображав їх реальну суму. Використовуючи принцип безперервності оцінку зобов'язань підприємства здійснюють, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме й в подальшому. Проте, показники діяльності ТОВ «Бізнес Альтернатива» в останні роки не є перспективними.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

3.1 Актуальні проблеми аналізу та аудиту поточних зобов'язань

Достатньо часто трапляється ситуація, коли підприємства, які перебувають в приблизно однаковому економічному становищі в розрізі виробничого потенціалу, обсягів активів та капіталу, обсягів зобов'язань чи асортименту продукції, мають різну ефективність господарської діяльності. Українські та зарубіжні іноземці в такому випадку акцентують увагу на двох моментах: некомпетентний персонал, який неефективно управляє підприємством та низька достовірність чи недостовірність інформаційного забезпечення. Якщо перша причина вирішується через зміну управляючого персоналу компанії, то недостовірність інформаційного забезпечення є більш глибокою та глобальною проблемою.

Головну роль в інформаційній базі відіграє фінансова звітність та облікова інформація. Поточні зобов'язання мають великий вплив на фінансовий стан компанії, адже вони безпосередньо впливають на показники ліквідності, платоспроможності та фінансової належності. Відповідно, надзвичайно важливим є правильне обґрунтування та відображення таких пасивів в фінансовій звітності. Також гостро стоїть питання своєчасності проведення розрахунків між підприємствами в розрізі погашення поточних зобов'язань. Якщо порушуються строки погашення поточних зобов'язань, то це призводить до їх накопичення та знецінення грошових коштів для кредиторів, що комплексно впливає на фінансовий стан суб'єкта господарювання. Вирішити це питання можна через ефективне управління поточними зобов'язаннями на підставі облікової інформації.

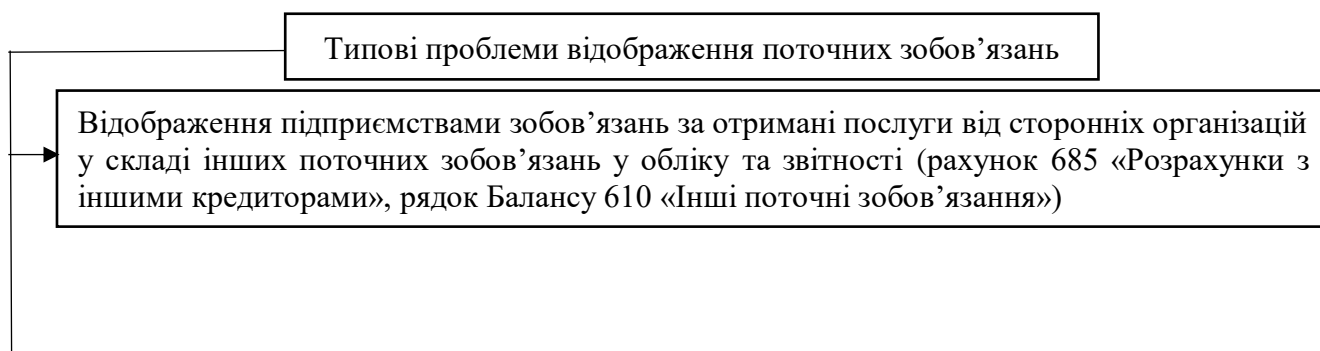
У зв'язку з цим виникає необхідність вдосконалення теоретичних і методичних аспектів визнання класифікації, документування, оцінки та відображення поточних зобов'язань у системі бухгалтерського обліку. Зокрема, залишаються не до кінця вирішеними питання визначення і визнання зобов'язань в

українській практиці. Класифікація зобов'язань відповідно до національних стандартів свідчить про необхідність розробки комплексного підходу, що буде враховувати специфіку окремих видів заборгованості.

Функціонування українських суб'єктів господарювання на міжнародній арені, а також оберти капіталів, трудових ресурсів, товарів та послуг вимагають великої уваги до проблем поточних зобов'язань. Оскільки ринкові відносини активно розвиваються, то поточні зобов'язання стали однією з важливих проблем в економічній науці, адже є необхідність врегулювати взаємовідносини між всіма суб'єктами господарювання та іншими учасниками, такими як державні органи, особи-працівник, фінансово-кредитні організації й тощо. Однак, науковці акцентують увагу на тому, питанню обліку й аудиту поточних зобов'язань приділяється замала увага. Відповідно, є необхідність вдосконалення методичних та теоретичних аспектів, що стосуються поточних зобов'язань.

Головними документами, які регулюють поточні зобов'язання та відносини підприємства та його контрагентів є Господарський та Цивільний кодекси. Застосовувати міжнародні методики аналізу поточних зобов'язань в українських реаліях не завжди доцільно через відсутність необхідного обсягу вірогідної і доступної інформації щодо розрахунків з кредиторами. Часто підприємства припускаються банальних помилок, в тому числі у формуванні облікової політики, а також відсутності системного та послідовного застосування правил обліку поточних зобов'язань, недостатнього розуміння положень бухгалтерського обліку. Типові проблеми відображення поточних зобов'язань відображені на рис.3.1.

Оскільки компанія ТОВ «Бізнес Альтернатива» в більшості своїй має зобов'язання з контрагентами за товари та послуги, а також за розрахунками з бюджетом та іншими зобов'язаннями, то доцільно визначити проблемні моменти саме в обліку за цими зобов'язаннями.

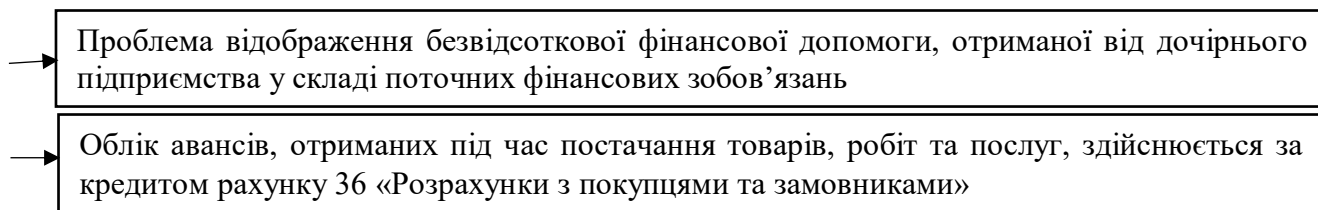

Рис. 3.1 Типові проблеми відображення поточних зобов'язань

Джерело: складено автором на основі [20].

Однією з найбільш складних ділянок облікової роботи бухгалтерської служби виступають зобов'язання підприємства. Щоденне зростання курсу долара та євро до гривні супроводжується значним подорожчанням цін на активи, змінює умови оформлення розрахунків та погіршує платоспроможність як фізичних так юридичних осіб. Зростають вимоги щодо строків погашення заборгованості за товари, роботи чи послуги, а також по заробітній платі, розрахунках за податками та єдиному соціальному внеску і інших поточних зобов'язаннях. У таких умовах від бухгалтерської служби кожного суб'єкта господарювання вимагається посиленна увага до формування достовірної інформації про види, розмір, строки та умови погашення поточних зобов'язань.

Також великого значення в поточних зобов'язаннях має питання оцінки. Оцінка, як складова методу бухгалтерського обліку, має декілька ключових функцій [24]:

- вимірювання вартості об'єктів;
- визначення критеріїв зобов'язань;
- створення якісних характеристик облікової інформації;
- інформаційне забезпечення фінансового стану, платоспроможності та фінансових результатів від діяльності.

Вибір методики оцінки в більшості залежить від мети суб'єкта господарювання. Підприємство може мати на меті дати об'єктивну оцінку на конкретну дату, але й метою може бути умисне заниження вартості поточних зобов'язань задля викривлення фінансової звітності та фінансово-економічних показників. Міжнародні стандарти та практика не дає чіткої відповіді стосовно

того, чи доцільно оцінювати поточні зобов'язання за справедливою вартістю та яким чином саме це буде впливати на кредитний ризик підприємства. В НП(С)БО «Зобов'язання» 11 немає єдиного підходу до використання видів оцінки та розрахунку вартостей різних поточних зобов'язань чи односторонньої умови їх відображення в фінансовій звітності. Відповідно, ця проблема потребує вирішення, оскільки суб'єкти господарювання можуть використовувати цю прогалину у власний розсуд і, в більшості випадків, це буде спрямовано на викривлення реальних даних. Українські підприємці часто використовують схеми маніпуляцій з фінансовими показниками через декілька причин:

— збільшити свої поточні зобов'язання задля того, щоб підприємство виглядала менш платоспроможним та було на межі банкрутства, якщо контрагенти вимагають повернення зобов'язань;

— зменшити свої поточні зобов'язання задля підвищення показників платоспроможності та ліквідності перед підписанням нового контракту чи співробітництва.

Облік розрахунків із постачальниками і підрядниками ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками». Договір про виникнення юридичного зобов'язання на рахунку та в балансі не відображається. Це зобов'язання з'явиться в обліку лише тоді, коли суб'єкти господарювання перейдуть до виконання взятих на себе обов'язків і відповідно до НП(С)БО 11 «Зобов'язання» його оцінка буде достовірно визначена та існуватиме ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Така неузгодженість правового та облікового законодавства призведе до спотворення інформації про фінансовий стан підприємства.

Відображення зобов'язань за договором поставки починається тільки після виконання першої господарської операції, – отримання авансу від замовника на поставку. Така ситуація розповсюджена. Так, обстежуючи господарюючі суб'єкти на предмет наявності договорів, було виявлено такі основні недоліки, відображені на рис. 3.2.

Недоліки по відображенню договорів в поточних зобов'язання

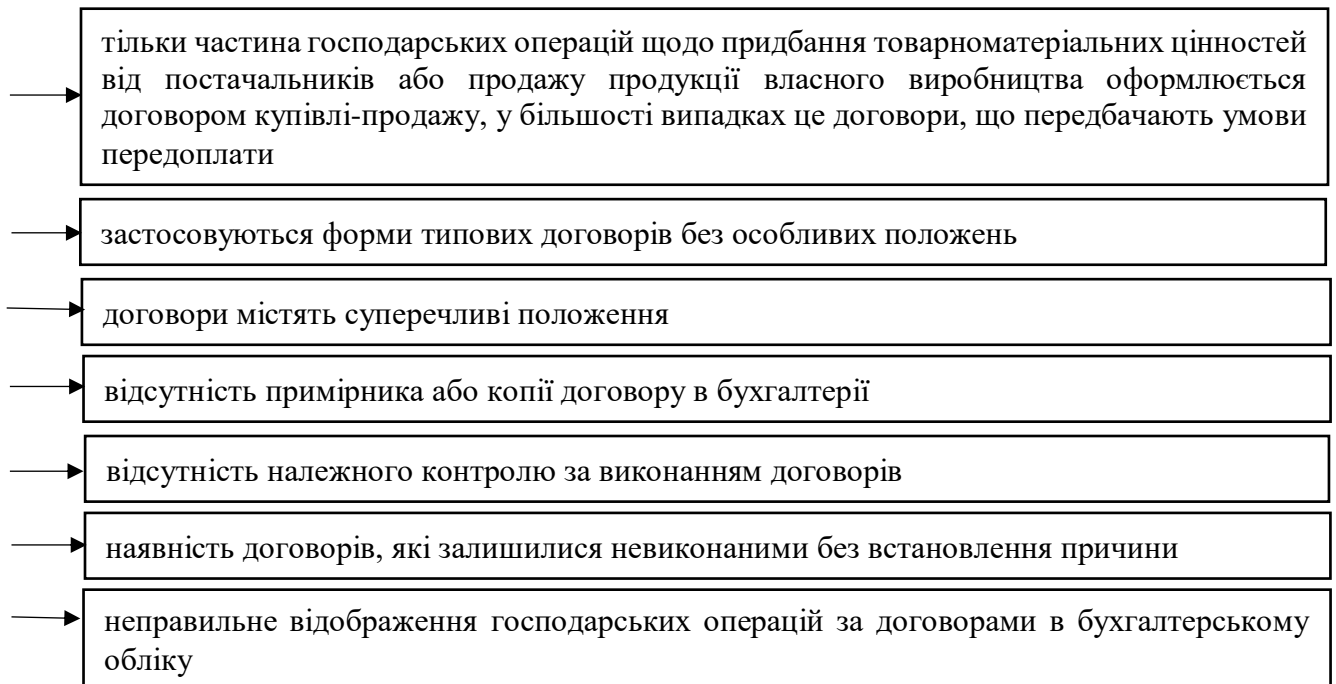

Рис. 3.2 Недоліки по відображенню договорів в поточних зобов'язаннях

Джерело: складено автором на основі [17]

Вважаємо за доцільне, з метою підвищення контролю за порядком складання та виконання договорів рекомендувати керівнику видавати розпорядження по підприємству щодо обов'язкового узгодження змісту договору з головним бухгалтером та надання одного примірника договору до бухгалтерії. Після виконання договору на першій його сторінці доцільно робити відповідну відмітку, а у випадку невиконання – вказувати причину невиконання. Крім того, вважаємо за необхідне розробити альбом зразків господарських договорів з урахуванням різних видів та форм оплати, а також інших умов виконання договірних зобов'язань. При відсутності на підприємстві юридичної служби розробку альбому договорів варто замовити у фірми з надання юридичних послуг.

Крім того, в більшості європейських країн або в країнах з розвинутою економікою, компаніям надана велика самостійність стосовно вибору облікової політики, а також відображення повноти відображення майнового та фінансового стану. Відповідно, компанія може обирати варіанти обліку в залежності від своєї специфіки задля того, щоб забезпечити собі найповнішу реалізацію функцій управління. В такій ситуації облікова політика фактично стає специфічним

елементом нормативно-правового регулювання на рівні компанії, що буквально комбінує в собі альтернативу самостійності суб'єкта господарювання та державного регулювання.

Кожне підприємство, яке здійснює підприємницьку діяльність наразі виглядає як автономна макроекономічна одиниця зі специфічними економічними характеристиками та юридичними формами. Відповідно, та модель бухгалтерського обліку, що формується в компанії й затверджується керівником суб'єкта господарювання або її уповноваженою особою.

Сучасна ситуація в Україні, специфіка економічних відносин під час повномасштабного вторгнення, нестабільність зовнішнього середовища в усіх сферах життєдіяльності, інфляція та інші негативні аспекти впливають на необхідність особливих управлінських дій для ефективного управління компанією. Відповідно, забезпечити управлінські функції в таких умовах достатньо складно, але й багато залежить від інформаційного забезпечення, яке надається обліковою системою. За економічною теорією, головне призначення облікової політики в тому, щоб встановити найдоцільніші для компанії методи обліку подання інформації в фінансовій звітності.

До елементів облікової політики компанії, які стосуються поточних зобов'язань відносять методи оцінок таких зобов'язань в операціях пов'язаних сторін. Під пов'язаними особами вважають тих суб'єктів господарювання, що знаходяться під контролем чи безпосереднім впливом інших осіб, а також ті особи, що прямо\опосередковано впливають та контролюються діяльність таких підприємств.

В бухгалтерському обліку, обліковій політиці та формуванні фінансової звітності є достатньо прогалин, які потребують вирішення та вдосконалення. Однак, національні стандарти все більше адаптують до міжнародних норм й проводяться заходи щодо поліпшення й вдосконалення системи бухгалтерського обліку поточних зобов'язань, але наразі вони мають лише рекомендаційний характер, а підприємства на власний розсуд обирають чи потрібно приймати їх до розсуду. Однак, пропонується звернути уваги на окремі пропозиції щодо

вдосконалення аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та аудиту розрахунків з постачальниками [30].

3.2 Шляхи вдосконалення організації обліку взаємовідносин з кредиторами

На сучасному етапі розвитку економічних відносин розрахунки за товари, роботи, послуги відіграють важливу роль в загальній системі операцій по розрахунках і є вагомим елементом бухгалтерського обліку, так як здійснюють вплив на формування матеріальної частини забезпечень підприємства. Одним і небагатьох ресурсів інформації щодо існуючого стану розрахунків між фірмами виступає налагоджена система бухгалтерського обліку. На сьогоднішній день досить часто виникають проблеми у частині термінів виплати платежів, сумі погашення, виникненні прострочених зобов'язань тощо. Тому вирішення подібних питань в деякій мірі належить до сфери здійснення обліку. На першому етапі здійснення співпраці з контрагентами економічна одиниця обирає для себе постачальника чи підрядника. Варто зазначити, що процес вибору контрагента є дуже відповідальним. Від вибору залежить і умови співпраці, і якість товару, і майбутні результати. Деякі вітчизняні науковці рекомендують на цьому етапі притримуватись певних критеріїв вибору. Проаналізувавши їх, було обрано критерії, котрі можуть допомогти суб'єкту господарювання у виборі, що відображені на рис.3.3 [21].

Це деякі додаткові умови вибору контрагента окрім стандартних: розташування, гарантійне обслуговування, упаковка тощо. За бажанням компанія може використовувати якісь допоміжні критерії, які вважатиме необхідними. Врахування цих критеріїв у виборі дозволить врахувати всі тонкощі діяльності підприємства-продавця, умови співпраці та допоможе уникнути форс-мажорів та розчарувань.

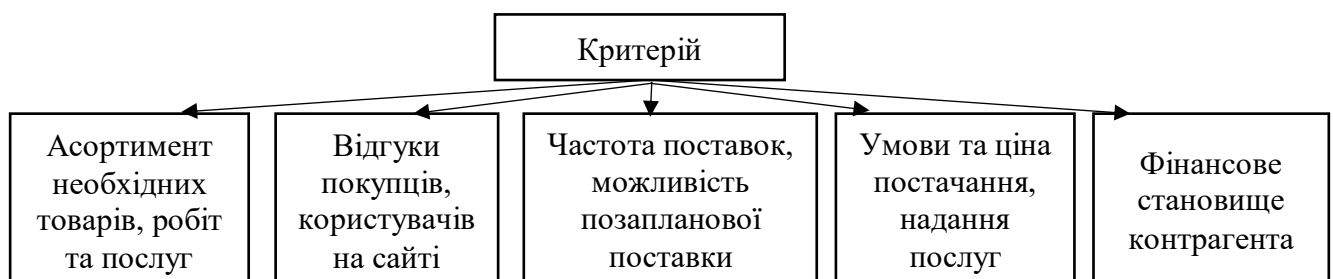

Рис 3.3 Критерії вибору постачальників підприємствами

Джерело: складено автором на основі [13]

Досить часто під час здійснення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками з'являються проблеми з обліком, так як інколи оплата може бути частковою, або наперед. Інколи залишки можуть губити, що також ускладнює обліковий та розрахунковий процеси. Також пропонується сформувати внутрішній реєстр розрахунків, де буде відображена вся ключова інформація по контрагенту, а саме: його назва, товари та послуги, які надає, умови та дату оплати, суми за договором, наявність заборгованості за попередні постачання, сума оплати та сальдо з розрахунків. Приклад такого реєстру наводимо в табл.3.1.

Таблиця 3.1

Внутрішній реєстр стану розрахунків з постачальниками

Назва підрядника	Товар	Умови Оплати	Дата договору	Дата оплати	Сума з ПДВ	Борги	Сума оплати	Сальдо
ТОВ 1	Фарба	Передоплата	01.01.2024	06.01.24	6000	0	6000	0
ТОВ 2	Цегла	Оплата після отримання	30.12.2023	04.01.24	24000	1200	22800	1200
ТОВ 3	Дроти	Передоплата	01.12.2023	20.12.23	4800	0	4800	0
ТОВ 4	Молотки	Оплата після отримання	08.01.2024	15.02.24	1200	100	1100	100
Всього					36000	1300	34700	12300

Джерело: складено автором на основі [18]

Запропонований документ має високу ефективність при використанні, адже надає змогу відслідковувати заборгованість за кожним контрагентом і дозволяє отримувати інформацію про те, кому, скільки і коли платить компанія, поточну заборгованість за попередні поставки, а також вплив виплат, і їх прострочення на сальдо на кінець місяця. Досить часто на підприємстві виникає порушення строків погашення платежів, що з часом впливає на подальші результати діяльності,

співпрацю з контрагентами. Тому пропонується використовувати наступний документ для систематизації простроченої заборгованості, що відображений в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Внутрішній реєстр простроченої поточної заборгованості за товари та послуги

Назва	Сума боргу з ПДВ	Дата погашення за графіком	Дата погашення фактично	Відхилення	Причини відхилень
ТОВ 1	15000	05.06.2023	05.06.2023	0	-
ТОВ 2	7500	01.12.2023	03.12.2023	+2	Брак коштів
ТОВ 3	5000	15.11.2023	10.11.2023	-5	Передплата
ТОВ 4	10000	01.01.2024	07.01.2024	+6	Брак коштів
Всього				+3	

Джерело: складено автором на основі [20]

Враховуючи те, що дана аналітична таблиця несе в собі інформацію про суму заборгованості, фактичні терміни оплати, відхилення в погашенні за кожним контрагентом, а також причини прострочення оплати рахунків, вона дозволить вчасно відслідковувати найчастіші мотиви та уникати їх в майбутньому, а також вчасно виплачувати грошові кошти. Отже, розрахунки з постачальниками та підрядниками, а також відповідальний їх вибір є важливою ділянкою організації обліку. Використання вищезазначених пропозицій дозволить підприємству згрупувати інформацію про виникнення заборгованостей та її прострочення, вживати заходи для уникнення причин, підвищувати власну конкурентоспроможність, бути більш привабливим для співпраці та покращувати фінансове становище. Також більш відповідальний підхід до вибору контрагентів дозволить зробити прийняти оптимальне рішення та ефективно співпрацювати, уникати проблем в майбутньому [22].

Для всіх економічних одиниць аудит бухгалтерського обліку, в тому числі і розрахунків з постачальниками та підрядниками виступає важливим елементом успішних результатів. Це впливає з того, що дані розрахунки включають в себе основи цивільного, податкового законодавства, а значить потребують не лише знання обліку. Вищесказане накладає свій відбиток на розрахункові операції і

ускладнює здійснення процесу співпраці. На сьогоднішній день досить часто можуть мати місце деякі негативні моменти:

- дефекти відображення в обліку операцій;
- халатність працівників;
- використання повноважень для власних цілей тощо.

Особливого значення набуває покращення організації контролю та перевірок даного об'єкта бухгалтерського обліку, адже вищезгадані та інші негативні моменти накладають свій слід на результат розрахункових операцій та дисципліну. Пропонується створити систему внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками, що входить до компетенцій одного з бухгалтерів, визначеними обов'язками, правами та відповідальністю, як внутрішнього контролера, що відображено на рис.3.4.

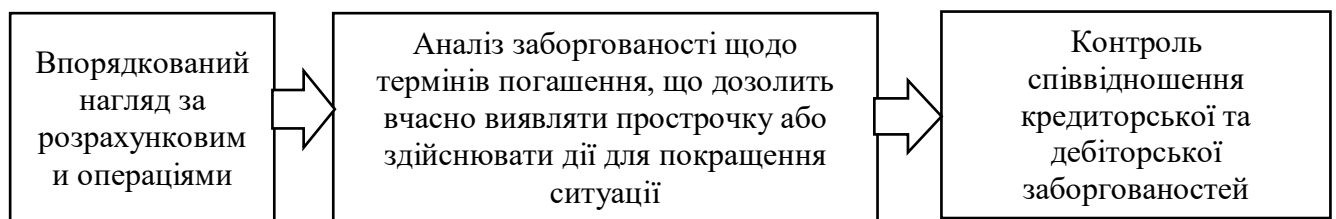

Рис. 3.4 Напрями внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками

Джерело: складено автором на основі [27].

На практиці запровадження такої системи дозволить суб'єкту господарювання досягти таких моментів:

- здійснювати плідну діяльність, забезпечити стійкість і розвиток, в умовах впливу зовнішніх та внутрішніх факторів;
- якісно застосовувати ресурси у виробництві;
- реагувати і знижувати грошові ризики в керівництві підприємством;
- адаптуватися до умов ринку завдяки інформаційному забезпеченні, що відповідає нинішньому ринку.

Система внутрішнього контролю даного об'єкту обліку матиме на меті обґрунтування правдивості даних щодо строків зобов'язань, використовуючи

безпосередньо запити до контрагентів, вивчення договорів, опитування працівників підприємства, котрим доступна необхідна інформація. Аналіз та контроль розрахунків дозволить управлінському відділу концентрувати уваги на проблемних моментах розрахунків та погашення зобов'язань, доцільності формування резервів та відображення у звітних документах. Сучасні програмні забезпечення займають значне місце при здійсненні аудиторських перевірок. З їх допомогою в аудиторів з'являється можливість виконати перевірку з урахування найменших деталей і скласти високоякісний висновок з пропозиціями та рекомендаціями щодо виправлення помилок. При цьому зменшуються витрати на перевірку та час. Використання суб'єктами господарювання програмних забезпечень принесе наступні переваги, відображені на рис. 3.5.

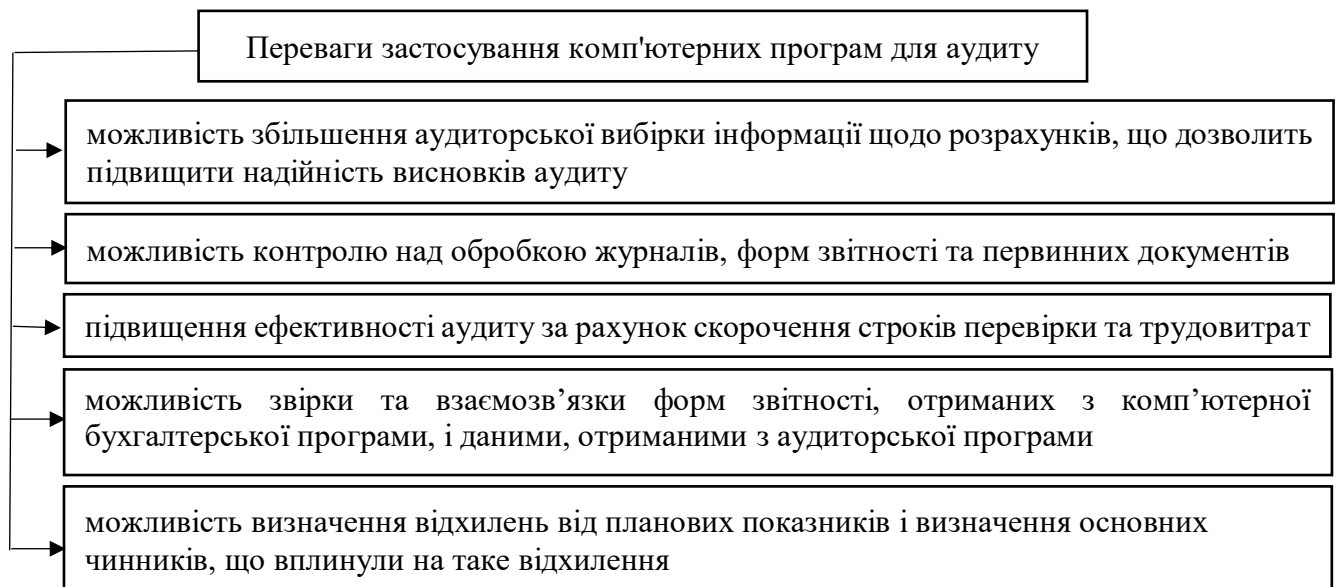

Рис. 3.5 Переваги застосування комп'ютерних програм для проведення аудиту розрахунків з постачальником

Джерело: складено автором на основі [28]

Використання спеціальних програм впливає і на конкурентоспроможність фірми, що займається перевітками або використовує їх для роботи. При врахуванні особливостей діяльності підприємства до комп'ютерних програм можуть ставитися такі вимоги, як:

— можливість гнучкості програми;

- присутність сучасних інструментів перевірок;
- наявність з'єднання з обліковими програмними забезпеченнями у частині баз даних;
- ергономічність програми.

Отже, застосування вищевказаних пропозицій дозволить покращити стан зовнішнього та внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками, допоможе керівнику вчасно реагувати на негативні моменти операцій з погашення заборгованостей, виконувати перевірки якісно, економити час та підвищувати свої конкурентні переваги.

Отже, враховуючи запропоновану структуру в удосконаленому Наказі про облікову політику ми пропонуємо відредагувати його, а саме в першому і другому його розділі ми пропонуємо не вносити змін, адже саме ці розділи висвітлено в документі підприємства повністю правильно, з поясненням необхідної інформації, виходячи із специфіки діяльності підприємства. А стосовно окремих об'єктів обліку необхідно здійснювати певні корективи. Необхідно в наказі розмістити інформацію стосовно порядку оцінки дебіторської заборгованості, адже вона має прямий вплив на ту інформацію, яка буде відображатися в регістрах обліку, звітності підприємства. Необхідно вказати, що на підприємстві розраховується резерв сумнівних боргів, з зазначенням обраного з альтернативних варіантів запропонованих НП(С)БО щодо методики його розрахунку, порядку обчислення резерву сумнівних боргів.

Висвітлення даної інформації є необхідним, адже вона має значний вплив на платоспроможність підприємства, а це в свою чергу покращить результати діяльності підприємства. Наступним кроком нашого вдосконалення є створення на підприємстві графіку документообігу, який би забезпечив своєчасне отримання первинних документів з місць їх виписування. Графік документообігу буде забезпечувати покращення облікової роботи, посилення контрольних функцій бухгалтерського обліку, своєчасне створення бухгалтерської, статистичної, податкової звітності. Графік документообігу може складатися у вигляді схеми (оперограми) або може мати вигляд переліку робіт по створенню, перевірці,

обробці та зберіганню документів, які виконуються всіма виконавцями облікового процесу з вказанням їх взаємозв'язку і строків виконання робіт [30].

Зміцнення фінансового стану і платоспроможності підприємства значною мірою залежить від продуктивності роботи системи внутрішнього контролю, яка слідкує за станом розрахунків, динамікою дебіторської та кредиторської заборгованості. Однак на досліджуваному підприємстві даний процес носить досить умовний характер, адже перевіркою облікових даних займаються ті ж особи, що і ведуть обліковий процес. Відповідно, пропонуємо усунути дану недосконалість шляхом уведення на підприємстві додаткової посади – ревізора.

Необхідно також зобов'язати ревізора перевіряти дотримання нормативноправового регулювання дебіторської заборгованості і стану розрахунковоплатіжної дисципліни. Його завдання повинні полягати не лише в перевірці нормативно-правового забезпечення під час здійснення розрахунків, але і документального обґрунтування. Особливу увагу слід приділити законності розрахунків, їх доцільності, документальній обґрунтованості і правильності відображення розрахункових операцій у бухгалтерському обліку. Частково ця інформація, її зміст і використання в обліковому процесі наведені в табл.3.3.

Таблиця 3.3

Фактографічна інформація, яка використовується під час контролю розрахункових операцій

Найменування договору	Зміст	Використання в контрольних процесах
Договір поставки	Зобов'язання сторін на поставку товарів та розрахунків за них	Контроль за наявністю договору
Платіжне доручення	Сума коштів платежу, його цільове призначення, дата перерахування, дані платника та одержувача	Контроль за достовірністю суми платіжного документа, а також за терміном перерахування та цільовим призначення коштів
Виписка банку	Використання коштів і їх залишок на розрахунковому та інших рахунках	Контроль за достовірністю використання коштів на різні платежі, а також залишку коштів
Претензійний лист	Лист постачальнику про розбіжності в цінах, що надійшли	Виявлення необґрунтованої претензії
Розрахунок претензій	Представлення розрахунку сум розбіжностей	Контроль за достовірністю розрахунків

Об'єктами ревізії виступають використання коштів під час розрахункових операцій та їх облік. Під час ревізії і контролю розрахункових операцій важливе значення має використання фактографічної інформації, яка є обліковою. Джерелами нормативно-законодавчої бази є та інформація, що підтверджує законність тих або інших розрахункових операцій. Облікова інформація, яка використовується під час контролю і ревізії розрахунків, дає можливість ревізору обґрунтувати дійсність завершення або недостовірність розрахункових операцій. Інформацією для контролю розрахунків є з покупцями і замовниками виступають записи відповідного облікового реєстру за рахунком 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками». На підставі операцій, за дебетом даного рахунку перевіряється правильність визначення продажної ціни вартості реалізованої продукції, послуг, яка повинна включати податок на додану вартість. А за залишками за кредитом даного рахунку перевіряють сплату за виставленими рахунками.

Щоб уникнути можливих непорозумінь, доцільно акт ревізії надсилати рекомендованим листом, щоб акт «потрапив до рук» підприємства адресата, тим самим зобов'язавши його провести звіряння. Для того, щоб процес звірки займав мінімум часу, доцільно до акту додати лист, у якому буде вказано, що якщо підприємство не отримає підписаного акта звіряння протягом 10 днів вважаємо вказану в акті заборгованість погодженою. Такий термін обрано згідно до законодавства.

Взаємозвіряння розрахунків дасть можливість ревізору підтвердити достовірність і реальність заборгованості. На субрахунках повинні залишатися виключно погоджені суми. Якщо під час інвентаризації дебіторської заборгованості виявлена заборгованість, термін позовної давності якої минув, то до акта додається довідка. Ревізор встановлює осіб винних у пропуску терміну позовної давності дебіторської заборгованості, визначає підстави та обґрунтовує причини пропуску позовної давності.

Розрахунково-аналітичні методичні прийоми контролю розрахунків потребують застосування методів аналізу дебіторської заборгованості. Документальні методичні прийоми потребують застосування прийомів

дослідження суті і змісту розрахункових операцій, їх достовірності, законності та правильності відображення в обліку. Виявлені порушення у відповідному розділі акта ревізії підприємства. До акта повинні бути додані групувальні відомості встановлених порушень, акти інвентаризації.

ВИСНОВОК

Поточні зобов'язання є важливою частиною бухгалтерського обліку та показниками, які безпосередньо впливають на платоспроможність компанії. Поточні зобов'язання – це борги, які виникають перед контрагентами, банками,

бюджетом, працівниками й тощо. Відповідно, раціональне управління поточними зобов'язаннями, їх правильний облік та аудит є важливим та завжди актуальним питанням.

Метою магістерської дипломної роботи було обґрунтування організаційно-методологічних положень, що стосуються поточних зобов'язань, розробка практичних рекомендацій щодо обліку та аудиту поточних зобов'язань під час аналізу реального діючого підприємства. Однак, для того, щоб досягти цієї мети потрібно було виконати ряд завдань, які стосувались таких моментів: визначення економічної сутності та видів поточних зобов'язань; дослідження форми і методи аналізу поточних зобов'язань; проведення аналізу обліку поточних зобов'язань на підприємстві ТОВ «Бізнес Альтернатива» в розрізі їх складу, структури та динаміки; визначення основних шляхів вдосконалення аналізу та аудиту поточних зобов'язань; визначення проблемних моментів поточних зобов'язань на підприємствах в умовах військового стану.

На законодавчому рівні передбачена класифікація та класифікаційні ознаки зобов'язань, а в НП(С)БО11 «Зобов'язання» прописаний порядок, який регламентує правильний підбір класифікаційних ознак та забезпечує повноцінне висвітлення повної інформації щодо зобов'язань на підприємстві. Однак, варто сказати, що кожне підприємство класифікує зобов'язання тільки з метою відображення їх в звітності, що впливає на однозначність у критеріях розподілу зобов'язань. Під поточними зобов'язаннями розуміють ті зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу або повинні бути погашені протягом 12 місяців, починаючи з дати балансу: короткострокові кредити банків; поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; короткострокові векселі видані; кредиторська заборгованість за товари, послуги, роботу; поточна заборгованість за розрахунками за авансами одержаними, з бюджетом та позабюджетними платежами, оплати праці, з учасниками, внутрішніми розрахунками, інші поточні зобов'язання.

Для обліку зобов'язань використовують спеціальні рахунки. Якщо казати про довгострокові зобов'язання – то це рахунки 5 класу, а поточні зобов'язання – 6

класу та мають відповідну назву «Поточні зобов'язання». Відповідно, організація бухгалтерського обліку зобов'язань безпосередньо пов'язана з документуванням розрахунків, своєчасним та повним відображенням інформації первинного обліку в окремих реєстрах, правдивим відображенням даних у звітності та примітках. Через правильно організований облік є можливість постійно контролювати дотримання строків оплати значної кількості рахунків: оплата постачальникам за діючими контрактами та домовленостями; розрахунок з бюджетом (в розрізі сплати податків); розрахунки з органами соціального страхування; закриття зарплати\авансів та відповідних платежів для працівників компанії; погашення відсотків чи кредитів.

Існує багато методів аналізу поточних зобов'язань, але задля дотримання комплексного підходу в дослідженнях важливо брати до уваги кількісні та якісні показники поточних зобов'язань, а також показник покриття. В науковій літературі також пропонується система коефіцієнтів для проведення аналізу поточних зобов'язань на підприємствах різної категорії та бюджетних установах, які кваліфіковано в певні групи: кількісні, якісні та показники оборотності.

Щодо аудиту поточних зобов'язань, то його регулюють «Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг». Загалом відповідно до ЗУ «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» «аудит фінансової звітності - аудиторська послуга з перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності та/або консолідованої фінансової звітності юридичної особи або представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам».

ТОВ «Бізнес Альтернатива» займається будівельними роботами та їх організацією, а також електромонтажними роботами, монтажем водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування. ТОВ «Бізнес Альтернатива»

функціонує на ринку Київської області достатньо довго – з 2016 року, та змогла пережити фінансову кризу, пандемію та вже майже два роки функціонує в умовах війни. Товариство проводить свою діяльність на загальній системі обліку та є платником податку на додану вартість. Облік здійснюється на підставі НП(С)БО та ЗУ «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність». Для ведення обліку в ТОВ «Бізнес Альтернатива» використовується автоматизована система обліку «БАС Бухгалтерія».

Отже, після проведення вертикального аналізу стало очевидно, що справи в ТОВ «Бізнес Альтернатива» в 2022 році стали значно гіршими і найбільш очевидним показником погіршення ситуації в бізнесі є поява збитків у великому розмірі. Проведений горизонтальний аналіз дав наступне розуміння: оборотні та необоротні активи розподілені майже порівну, але в 2021 році більша частка належала необоротним активам (57,4%), а в 2022 році необоротних активів було 50,2%; в оборотних активах найбільшу частку займає дебіторська заборгованість за товари та інша дебіторська заборгованість, яка в 2021 та 2022 роках майже не змінювалась, але за рахунок загального скорочення активів в 2022 році, частка дебіторської заборгованості в структурі активів збільшилась; в 2022 році спостерігається значне зростання нерозподіленого збитку, яке затягаю аж на 43% від структури власного капіталу; довгострокові зобов'язання в компанії відсутні як в 2021, так і в 2022 році, а поточна кредиторська заборгованість є незначною та в загальній структурі пасивів займає менше 1%; в 2021 році більша частина витрат відводилась саме на собівартість продукції (88,3%), а в 2022 році ситуація кардинально змінилась й на частку собівартості припадає всього 24,6%, а інше тягнуть за собою інші витрати.

Відповідно до фінансової звітності видно, що в 2019 році в структурі поточних зобов'язань всього дві позиції: заборгованість за товарами та інші поточні зобов'язання. Відповідно до національної класифікації рахунок 64 «Інші поточні зобов'язання» може містити в собі інформацію стосовно поточних зобов'язань за цінними паперами, розрахунки з депонентами, розрахунки за депозитними сумами, розрахунки за спеціальними видами платежів, розрахунки з

іншими кредиторами, розрахунки за страхуванням, розрахунки за зобов'язанням зі спільної діяльності й тощо. Проте, варто зауважити деякий момент, який вказує на підвищену ризиковість підприємства – було зареєстровано в 2016 році, але кожного року змінювався основний вид діяльності, кількість робітників не перевищували 3 особи за весь час функціонування, а також було змінено територію реєстрації (район) в м. Києві. Є велика вірогідність, що компанія використовується задля мінімізації податкового навантаження третіми юридичним особами, оскільки ще й має свідоцтво платника ПДВ.

В 2022 році було зареєстровано значний збиток в розмірі 192,2 тис. грн., а виручка від реалізації склала всього 212,5 тис. грн. ТОВ «Бізнес Альтернатива» має негативну тенденцію розвитку, компанія не є учасником зовнішньоекономічної діяльності та по результат 2022 року не буде сплачувати податок на прибуток, адже період був збитковим. Інформації стосовно сплати ПДВ надано не було.

Відповідно, пропонуємо декілька шляхів вдосконалення системи обліку та аудиту поточних зобов'язань, а саме:

1. Використання якісних критеріїв відбору контрагентів (асортимент товарів та послуг, відгуки покупців та користувачів на сайтах, частота поставок та можливість позапланової поставки, умови та ціни постачання, а також фінансове становище контрагента).

2. Формування внутрішнього реєстру розрахунків, де буде відображена вся ключова інформація по контрагенту, а саме: його назва, товари та послуги, які надає, умови та дату оплати, суми за договором, наявність заборгованості за попередні постачання, сума оплати та сальдо з розрахунків.

3. Покращення організації контролю та перевірок даного об'єкта бухгалтерського обліку через створення системи внутрішнього контролю розрахунків з постачальниками та підрядниками, що входитиме до компетенцій одного з бухгалтерів, визначеними обов'язками, правами та відповідальністю, як внутрішнього аудитора.

4. Використання спеціальних аудиторських програм, що займаються перевітками або використовує їх для роботи. При врахуванні особливостей

діяльності підприємства до комп'ютерних програм можуть ставитися такі вимоги, як: можливість гнучкості програми, присутність сучасних інструментів перевірок, наявність з'єднання з обліковими програмними забезпеченнями у частині баз даних, ергономічність програми.

Відповідно, ці заходи можуть допомогти покращити процес обліку та аудиту поточними зобов'язаннями на підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондар О.В., Глигало Н.А. Напрями удосконалення обліку зобов'язань в умовах глобалізації економіки. Навч.посібник: Облік, аналіз, аудит і оподаткування в умовах глобалізації економіки, Черкаси, 2020, с.45
2. Головка Р.Б Облік і аудит поточних зобов'язань підприємства. Монографія: Облік та аудит, Тернопіль, 2017, с.64

3. Ільчишин У.В. Облік, аналіз і аудит витрат поточних зобов'язань підприємства. Автореферат: Облік та оподаткування, Івано-Франківськ, 2023, с.102
4. Кесарчук Г.С., Мошак І.В. Поточні зобов'язання: економічна суть, класифікація та їх оцінка. Навч. посібник: Науковий вісник. Ужгород, 2018, с.68-70
5. Мулик Т.О., Стародуб А.М. Облік та аналіз розрахунків з постачальниками та підрядниками. Навч.посібник: Теорія та практика обліку. Вінниця, 2018, с.134
6. Очакова Ю.В. Облік і аудит поточних зобов'язань. Навч. посібник: Аналіз та аудит. Умань, 2020, с.62
7. Петренко Н.І., Герчанівська С.В. Обліково-аналітичне забезпечення і внутрішньогосподарський контроль управління розрахунків з постачальниками. Навч.посібник: Облік і оподаткування, Бережани, 2020, с.20-22
8. Савенко А.В. Облік і аудит поточних зобов'язань. Навч.посібник: ЗНУ, Львів, 2022, с.84-86
9. Серпінов Ю.С. Організація обліку і аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Навч. посібник: Облік і оподаткування, Суми, 2021, с.66
10. Скворцова А.О. Основні аналітичні показники фінансового стану підприємства. Навч.посібник: Фінансова звітність та аналіз, Харків, 2019, с.103
11. Сьомак Є.Я. Методика й організація обліку, контроль та аналіз зобов'язань підприємства. Навч. посібник: Бізнес-аналітика та інноваційний інжиніринг, Тернопіль, 2021, с.40-44
12. Тесленко Т.І. Облік і аналіз поточних зобов'язань. Дисертація: Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, Київ, 2020, с.91
13. Чернікова І.Б, Гладій І.О. Теоретичні основи обліку поточних зобов'язань у системі управління. Навч.посібник: Бухгалтерській облік, Тернопіль, 2018, с.156
14. Шахієва І.П. Облік поточних зобов'язань: проблеми та шляхи їх вирішення. Навч.посібник: Облік та оподаткування, Рівно, 2018, с.67

15. Шишова Ю.Г., Яковенко М.Ю. Перспективи удосконалення обліку поточних зобов'язань. Навч. посібник: Облік та оподаткування, Ірпінь, 2021, с.80-83
16. Аудиторський звіт за результатами державного аудиту URL: <https://dasu.gov.ua/attachments/3a0c8dcf-08d4-496a-9e3a-4a4962922f11> (дата звернення 06.01.2024)
17. БАС Бухгалтерія URL: <https://www.softcom.ua/ua/bas/programs/bas-bukhgalteriya-avtomatizatsiya-nalogovogo-i-bukhgalterskogo-ucheta/> (дата звернення 07.01.2024)
18. Загальна система оподаткування в Україні в 2023 році URL: <https://online.novaposhta.education/blog/zagalna-sistema-opodatkovannya-u-2023-roci#473> (дата звернення 02.01.2024)
19. Коефіцієнт оборотності оборотних активів URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv/292-oborotnist-oborotnikh-aktiviv> (дата звернення 28.12.2023)
20. Кореспонденція рахунків URL: <https://litachok.mnau.edu.ua/home/static/accounts.html> (дата звернення 30.12.2023)
21. Кредиторська заборгованість: види та бухгалтерський облік URL: <https://buhplatforma.com.ua/article/7585-kreditorska-zaborgovanst> (дата звернення 30.12.2023)
22. Облік поточних зобов'язань з товарних операцій URL: <http://nkkep.com/wp-content/uploads/2020/03/Lektsiya-12-FO-OO-21-01.04.2020.pdf> (дата звернення 06.01.2024)
23. Обліковий процес та поточні зобов'язання URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/4665> (дата звернення 08.01.2024)
24. Облік поточних зобов'язань з нетоварних операцій URL: <http://nkkep.com/wp-content/uploads/2020/03/Lektsiya-13-FO-OO-21-03.04.2020.pdf> (дата звернення 06.01.2024)

25. Організація та методика внутрішнього контролю URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/662544/mod_resource/ (дата звернення 30.12.2023)
26. Організація обліку поточних зобов'язань URL: <https://posibniki.com.ua/post-organizaciya-obliku-potochnih-zobovyazan> (дата звернення 28.12.2023)
27. Податок на прибуток в 2023 році URL: <https://www.mogol-alfa.com.ua/ua/buhgalterski-novini/podatok-na-pributok/> (дата звернення 28.12.2023)
28. Поточні зобов'язання: порядок визнання та відображення в балансі URL: <http://global-national.in.ua/issue-8-2015/16-vipusk-8-listopad-2015-r/1614-lozinska-t-v-dubinina-m-v-potochni-zobov-yazannya-poryadok-viznannya-ta-vidobrazhennya-v-balansi> (дата звернення 05.01.2024)
29. Рахунок 64 «Інші поточні зобов'язання» URL: <http://consultant.parus.ua/dict?doc=.1757DD148> (дата звернення 05.01.2024)
30. ТОВ «Бізнес Альтернатива» URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/40361132/ (дата звернення 23.12.2023)
31. Фінансова звітність підприємств України URL: <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/buxgalterskaya-otchetnost/2136-finansova-zvitnist.html> (дата звернення 24.12.2023)

ДОДАТКИ

Додаток А

Баланс підприємства в 2022 році

		КОДИ		
		2023	1	1
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БІЗНЕС АЛЬТЕРНАТИВА"	за ЄДРПОУ		
Територія	Святошинський ри	за КАТОТТГ ¹		
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КОІФІГ		
Вид економічної діяльності	Діяльність у сфері бухгалтерського обліку	за КВЕД		
Середня кількість працівників, осіб	3			
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	04128, м.Київ, вул.Тувальська,19	0975062232		

I. Баланс на 31.12.2022 р.

		Форма № 1-м		Код за ДКУД		1801006	
Актив		Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду			
1		2	3	4			
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи							
первісна вартість		1000	0	0		0	
накопичена амортизація		1001	0	0		0	
незавершені капітальні інвестиції		1002	(0)	()		()	
1005		1005	0	0		0	
Основні засоби:							
первісна вартість		1010	515	350.6		350.6	
1011		1011	821.8	821.8		821.8	
знос		1012	(306.8)	(471.2)		(471.2)	
1020		1020	0	0		0	
1030		1030	0	0		0	
1090		1090	0	0		0	
Усього за розділом I		1095	515	350.6		350.6	
II. Оборотні активи							
Запаси:							
у тому числі готова продукція		1100	18.3	3.1		3.1	
1103		1103	0	0		0	
Поточні біологічні активи							
1110		1110	0	0		0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги							
1125		1125	230.8	230.8		230.8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом							
у тому числі з податку на прибуток		1135	0	0		0	
1136		1136	0	0		0	
Інша поточна дебіторська заборгованість							
1155		1155	121.7	111.2		111.2	
Поточні фінансові інвестиції							
1160		1160	0	0		0	
Гроші та їх еквіваленти							
1165		1165	10.7	.2		.2	
Витрати майбутніх періодів							
1170		1170	0	2.2		2.2	
Інші оборотні активи							
1190		1190	0	0		0	

Продовження додатку А

1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000	1000
Додатковий капітал	1410	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-110.5	-302.7
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	889.5	697.3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
1595		0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків			
1600		0	
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	5.8	
розрахунками з бюджетом	1620	1.2	.8
у тому числі з податку на прибуток	1621	1.2	
розрахунками зі страхування	1625	0	
розрахунками з оплати праці	1630	0	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	0	
Усього за розділом III	1695	7	.8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
1700		0	
Баланс	1900	896.5	698.1

2. Звіт про фінансові результати

за **Рік 2022** р.

Стаття	Код рядка	Код за КВД	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	212.5	898.8
Інші операційні доходи	2120		0
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	212.5	898.8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(99.6)	(788.4)
Інші операційні витрати	2180	(305.1)	(103.8)
Інші витрати	2270	()	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(404.7)	(892.2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	-192.2	6.6
Податок на прибуток	2300	()	(1.2)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	-192.2	5.4

Баланс підприємства в 2021 році

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
		2022	01	01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БІЗНЕС АЛЬТЕРНАТИВА"	Дата (рік, місяць, число)		
Територія	Святошинський	за ЄДРПОУ		
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТГ ¹	UA8000000001078669	
Вид економічної діяльності	Будівництво будівель	за КОМФГ	240	
Середня кількість працівників, осіб	2	за КВЕД	41.20	
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон		04128 м. Київ, вул. Тушласка, 19, оф. 311		0975062232

I. Баланс на 31.12.2021 р.

Актив	Код рядка	Код за ДКУД На початок звітнього року	1801006	
			На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	0	0	
первісна вартість	1001	0		
накопичена амортизація	1002	(0)	()	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0		
Основні засоби:	1010	679.4	515	
первісна вартість	1011	821.8	821.8	
знос	1012	(142.4)	(306.8)	
Довгострокові біологічні активи	1020	0		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0		
Інші необоротні активи	1090	0		
Усього за розділом I	1095	679.4	515	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	1.7	18.3	
у тому числі готова продукція	1103	0		
Поточні біологічні активи	1110	0		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	564.7	230.8	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0		
у тому числі з податку на прибуток	1136	0		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	121.7	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0		

Продовження додатку Б

I. Власний капітал			
Зареєстрований (паієвий) капітал	1400	75	1000
Додатковий капітал	1410	0	
Резервний капітал	1415	0	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-115.9	-110.5
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	-40.9	889.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	419.9	5.8
розрахунками з бюджетом	1620	6.3	1.2
у тому числі з податку на прибуток	1621	5.3	1.2
розрахунками зі страхування	1625	1.1	
розрахунками з оплати праці	1630	4	
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	856.3	
Усього за розділом III	1695	1287.6	7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	1246.7	896.5

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2021 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	898.8	4130
Інші операційні доходи	2120		0
Інші доходи	2240		0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	898.8	4130
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(788.4)	(3226.8)
Інші операційні витрати	2180	(103.8)	(835.8)
Інші витрати	2270	()	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(892.2)	(4062.6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	6.6	67.4
Податок на прибуток	2300	(1.2)	(12.1)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	5.4	55.3

Фінансовий результат за 2020 рік

J0112018

X	Звітна
	Звітна нова
	Уточнююча

Додаток ПП
до Податкової декларації
з податку на прибуток підприємства

Податковий номер або серія (за наявності)
та номер паспорта

40361132

1	Звітний (податковий) період 2020 року	I квартал	Півріччя	Три квартали	X	Рік
2	Звітний (податковий) період, що уточнюється року	I квартал	Півріччя	Три квартали		Рік

Інформація про суми податкових пільг¹

Код пільги за кожним видом податкових пільг згідно з довідником пільг ²	Найменування податкової пільги згідно з довідником пільг ²	Сума податку, не сплаченого до бюджету у зв'язку з отриманням податкової пільги (визначені від оподаткування кошти), гривень	Строк користування податковою пільгою у звітному періоді		Сума податкової пільги, що використана за цільовим призначенням ⁴ , гривень
			число, місяць, рік початку ³	число, місяць, рік закінчення ³	
1	2	3	4	5	6
11020301	Фінансовий результат до оподаткування зменшується: на суму від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років. Положення зазначеного пункту застосовуються з урахуванням пункту 3 підрозділу 4 розділу XX "Перехідні положення" цього Кодексу.	6843	01.01.2020	31.12.2020	-

¹ Податська відомство до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1233 «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг (з вином) платником податку, що не сплачує податок у зв'язку з отриманням податкових пільг».

² Довідник пільг затверджується Державною фіскальною службою України відповідно до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1233 «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг (з вином)».

³ У разі якщо строк користування податковою пільгою встановлений до початку звітного періоду і продовжується після його закінчення, такою строком збігається з датою початку та закінчення зазначеного періоду.

⁴ Визначається обсяг пільг відповідно до довідника пільг у разі цільового використання податкових пільг.

Керівник (уповноважена особа)

(підпис)
М. П. (за наявності)

Л.О. Білан

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку)

(підпис)

(підпис, прізвище)

Коригування фінансового результату

Ю111818

X	Звітна
	Звітна нова
	Уточнювача

Додаток РІ
до Податкової декларації
з податку на прибуток підприємств

Податковий номер або серія (за наявності)
та номер паспорта

40361132

Звітний (податковий) період 2020 року

I квартал	Півріччя	Три квартали	X	Рік
-----------	----------	--------------	---	-----

Різниця, на якi збільшується фінансовий результат		Різниця, на якi зменшується фінансовий результат			
код	назва різниці	сума	код	назва різниці	сума
1. Різниця, які виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів (стаття 138 розділу III Податкового кодексу України)					
1.1.1	Сума нарахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (пункт 138.1 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-	1.2.1 AM	Сума розрахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів відповідно до пункту 138.3 статті 138 розділу III Податкового кодексу України (пункт 138.2 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-
1.1.1.1	Сума уцінки та витрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів, включених до витрат звітного періоду відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (пункт 138.1 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-	1.2.1.1	Сума дооцінки основних засобів або нематеріальних активів у межах попередньо віднесених до витрат уцінки відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (пункт 138.2 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-
X	X	X	1.2.1.2	Сума вигід від відновлення корисності основних засобів або нематеріальних активів у межах попередньо віднесених до витрат втрат від зменшення корисності основних засобів або нематеріальних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (пункт 138.2 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-
1.1.2	Сума залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта (пункт 138.1 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-	1.2.2	Сума залишкової вартості окремого об'єкта основних засобів або нематеріальних активів, визначеної з урахуванням положень статті 138 розділу III Податкового кодексу України, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта (пункт 138.2 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-
1.1.3	Сума залишкової вартості окремого об'єкта невиробничих основних засобів або невиробничих нематеріальних активів, визначеної відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі ліквідації або продажу такого об'єкта (пункт 138.1 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-	1.2.3	Сума первісної вартості придбання або виготовлення окремого об'єкта невиробничих основних засобів або невиробничих нематеріальних активів та витрат на їх ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення, у тому числі віднесених до витрат відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, у разі продажу такого об'єкта невиробничих основних засобів або нематеріальних активів, але не більше суми доходу (виручки), отриманої від такого продажу (пункт 138.2 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-

1.1.4	Сума витрат на ремонт, реконструкцію, модернізацію або інші поліпшення невиробничих основних засобів чи невиробничих нематеріальних активів, віднесених до витрат відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (пункт 138.1 статті 138 розділу III Податкового кодексу України)	-	X	X	X
-------	--	---	---	---	---

2. Різниця, що виникають при формуванні забезпечень (резервів) (стаття 139 розділу III Податкового кодексу України)

Забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) витрат					
2.1.1	Сума витрат на створення забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечення (резерву) витрат на оплату відпусток	-	2.2.1	Сума використання створених забезпечень (резервів) витрат (крім забезпечення (резерву) витрат на оплату відпусток працівникам, інших виплат, пов'язаних з	

	працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), сформованого відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (підпункт 139.1.1 пункту 139.1 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)			оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), сформованого відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (підпункт 139.1.2 пункту 139.1 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	
X	X	X	2.2.1.1	Сума коригування (зменшення) забезпечень (резервів) для відшкодування наступних (майбутніх) витрат (крім забезпечення (резерву) на відпустки працівникам, інших виплат, пов'язаних з оплатою праці, та витрат на сплату єдиного соціального внеску, що нараховується на такі виплати), на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (підпункт 139.1.2 пункту 139.1 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	
Резерв сумнівних боргів					
2.1.2	Сума витрат на формування резерву сумнівних боргів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (підпункт 139.2.1 пункту 139.2 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	-	2.2.2	Сума коригування (зменшення) резерву сумнівних боргів, на яку збільшився фінансовий результат до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (підпункт 139.2.2 пункту 139.2 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	
2.1.3	Сума витрат від списання дебіторської заборгованості понад суму резерву сумнівних боргів (підпункт 139.2.1 пункту 139.2 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	-	2.2.3	Сума списаної дебіторської заборгованості (у тому числі за рахунок створеного резерву сумнівних боргів), яка відповідає ознакам, визначеним підпунктом 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України (підпункт 139.2.2 пункту 139.2 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	
Резерви банків та небанківських фінансових установ					
2.1.4	Сума використання резерву для списання (відшкодування) активу, який не відповідає ознакам, визначеним підпунктом 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 розділу I Податкового кодексу України (підпункт 1 підпункту 139.3.3 пункту 139.3 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	-	2.2.4	Сума списання у попередніх звітних періодах активу, який у звітному періоді набув ознак, визначених підпунктом 14.1.11 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України (підпункт 139.3.4 пункту 139.3 статті 139 розділу III Податкового кодексу України)	

Продовження додатку В

				бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності внаслідок списання податкового боргу, анулювання (прощення) та/або розстрочення (відстрочення) зобов'язань платника відповідно до положень пункту 37 підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України та закону щодо фінансової реструктуризації» (підпункт 1 пункту 39 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	
4.1.16	Сума витрат, що врахована під час визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток до 01 січня 2015 року та врахована у складі витрат відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності під час визначення фінансового результату до оподаткування після 01 січня 2015 року (пункт 42 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-	4.2.15	Сума доходів, що врахована під час визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток до 01 січня 2015 року та врахована у складі доходів відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності під час визначення фінансового результату до оподаткування після 01 січня 2015 року (пункт 42 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-
4.1.17	Сума нарахованої амортизації основних засобів четвертої групи протягом податкових (звітних) періодів, у яких здійснювалося нараховування амортизації із застосуванням мінімально допустимих строків амортизації (пункт 43 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-	4.2.16	Сума розрахованої амортизації основних засобів четвертої групи відповідно до пункту 138.3 статті 138 розділу III Податкового кодексу України за відповідні податкові (звітні) періоди (пункт 43 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-
4.1.18	Сума доходу, отриманого від реалізації газу (метану) вугільних родовищ, на який було зменшено фінансовий результат до оподаткування відповідно до абзацу другого пункту 16 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України, за результатами податкового року, що настає за податковим періодом застосування пільги – у разі відсутності цільового використання вивільнених від оподаткування коштів (пункт 16 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-	4.2.17	Сума доходу, отриманого від операцій з газом (метаном) вугільних родовищ (реалізація, переробка, спалювання) та/або похідною сировиною газу (метану) вугільних родовищ, у тому числі газоповітряною сумішшю із вмістом газу (метану), яка не відповідає вимогам до якості природного газу, призначеного для транспортування, промислового та комунально-побутового споживання (пункт 16 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-
4.1.19	Від'ємна різниця (яка буде відображена через рахунки обліку капіталу банку) між відкоригованим розміром резервів за активами (у тому числі групами активів), розрахованим станом на початок 2018 року відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, що застосовуватимуться з 2018 року, та розміром резервів, сформованих у зв'язку зі зменшенням корисності активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, які застосовувалися станом на кінець 2017 року (пункт 49 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-	4.2.18	Позитивна різниця (яка буде відображена через рахунки обліку капіталу банку) між відкоригованим розміром резервів за активами (у тому числі групами активів), розрахованим станом на початок 2018 року відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, що застосовуватимуться з 2018 року, та розміром резервів, сформованих у зв'язку зі зменшенням корисності активів відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності, які застосовувалися станом на кінець 2017 року (пункт 49 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-
X	X	X	4.2.19	Накопичена станом на кінець 2017 року сума перевищення розміру резерву, сформованого у зв'язку із зменшенням (зменшенням корисності) активів згідно з вимогами міжнародних стандартів фінансової звітності, над лімітом, розрахованим відповідно до положень Податкового кодексу України, у тому числі відповідно до пункту 21 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України (крім частини резерву (у межах перевищення над лімітом), що була використана або розформована у звітних (податкових) періодах до 01 січня 2018 року) (пункт 50 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України)	-
01	Усього різниць, на які збільшиться фінансовий результат	0	02	Усього різниць, на які зменшиться фінансовий результат	38019
Різниця, які виникають відповідно до Податкового кодексу України (рядок 01- рядок 02) (+, -)²					-38019

¹ Детальніша інформація щодо різниці наводиться у додатку ТЦ до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства.

² Значення рядка 03 додатка Р4 переноситься до рядка 03 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства.

Комісія (співзасновники/особи)

Л.О. Білан

Податкова декларація

(у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28 жовтня 2017 року № 467)

1	ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ з податку на прибуток підприємства		☒ Звітня		
			☐ Звітня нова		
			☐ Уточнююча		
2	Звітний (податковий) період 2020 року	☐ I квартал	☐ Півріччя	☐ Три квартали	☒ Рік
		☐ Базовий звітний період квартал	☒ Базовий звітний період рік		
3	Звітний (податковий) період, що уточнюється року	☐ I квартал	☐ Півріччя	☐ Три квартали	☐ Рік
4	Платник: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "БІЗНЕС АЛЬТЕРНАТИВА" <small>(повне найменування платника податку згідно з реєстраційними документами)</small>				
5	Податковий номер або серія (за наявності) та номер паспорта	40361132	Код виду економічної діяльності (КВЕД)	69.10	
6	Податкова адреса	Поштовий індекс		4050	
	Степанів Стрільців, бул. 77, м. Київ, 04050	Телефон	0975062232		
		Моб. тел.	-		
		Факс	-		
7	Повне найменування нерезидента	Назва країни резиденції нерезидента (за Класифікацією країни світу, українською мовою)			
	Місцезнаходження нерезидента				
		Код країни резиденції (за Класифікацією країни світу)			
8	ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС У М.КИЄВІ, ДПС У ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ РАЙОНІ (ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА) <small>(найменування контролюючого органу, до якого надіється Податкова декларація з податку на прибуток підприємства)</small>				
9	Особливі відмітки				
	Податкова декларація платника податку на прибуток підприємства:				
	☐	виробника сільськогосподарської продукції			
	☐	банку			
	☐	страховника			
	☐	суб'єкта, який здійснює випуск та проведення лотерей			
	☐	суб'єкта, що провадить азартні ігри з використанням гральних автоматів			
	☐	суб'єкта, що провадить букемкерську діяльність та азартні ігри (у тому числі казино), крім азартних ігор з використанням гральних автоматів			
	☐	постійного представництва нерезидента			
	☐	підприємства (організації) громадської організації осіб з інвалідністю, яке отримало дозвіл на користування пільгою			
☐	платника податку, що подає декларацію за останній податковий (звітний) рік у періоді, на який припадає дата його ліквідації				
☐	платника єдиного податку				
<small>грн</small>					
ПОКАЗНИКИ			Код рядка	Сума	
1			2	3	
Дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку			01	4129956	
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток), визначений у фінансовій звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (+, -)			02	67369	
Різниця, які виникають відповідно до Податкового кодексу України (+, -)			03 P1	-38019	

Продовження додатку Е

Дохід від будь-якої діяльності (за врахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку	01	4129956
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток), визначений у фінансовій звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (+, -)	02	67369
Різниця, яку виникають відповідно до Податкового кодексу України (+, -)	03 ПІ	-38019
Об'єкт оподаткування (рядок 02 + рядок 03 ПІ) (+, -)	04	29350
Прибуток, збільшений від оподаткування, або збиток від діяльності, прибуток від якої збільшений від оподаткування (+, -)	05 ПЗ	-
Податок на прибуток ((позитивне значення) (рядок 04 – рядок 05 ПЗ) x $18^2 / 100$)	06	5283
Дохід за договорами страхування і співстрахування, визначений згідно з підпунктом 141.1.2 пункту 141.1 статті 141 розділу III Податкового кодексу України, у тому числі:	07	-
за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема договорами страхування додаткової пенсії, та визначений підпунктами 141.1.52, 141.1.521, 141.1.522 і 141.1.116 пункту 141 статті 14 розділу I Податкового кодексу України	07.1	-
страхові платежі, страхові внески, страхові премії за договорами перестраховування	07.2	-
Податок на дохід за договорами страхування ((рядок 07 – рядок 07.1 – рядок 07.2) x $-^3 / 100$)	08	0
Сума доходу, отриманого від діяльності з випуску та проведення лотерей (рядок 09.1 + рядок 09.2), у тому числі:	09	0
сума доходу, що залишилася після формування призового (играшного) фонду (позитивне значення (рядок 09.1.1 – рядок 09.1.2));	09.1	0
загальна сума доходів, отриманих від прийняття ставок у лотереї	09.1.1	-

сума сформованого призового (играшного) фонду лотереї відповідно до умов її проведення	09.1.2	-
сума безнадійної заборгованості, визначеної підпунктом «е» підпункту 141.11 пункту 141 статті 14 розділу I Податкового кодексу України	09.2	-
Податок на дохід від діяльності з випуску та проведення лотерей за звітний (податковий) період (рядок 09 x $-^4 / 100$)	10	0
Сума доходу, отриманого від діяльності з проведення азартних ігор з використанням гральних автоматів	11	-
Податок на дохід від діяльності з проведення азартних ігор з використанням гральних автоматів за звітний (податковий) період (рядок 11 x $-^5 / 100$)	12	0
Сума доходу від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино), крім доходу, отриманого від азартних ігор з використанням гральних автоматів	13	-
Сума виплачених виплат гравцю	14	-
Податок на дохід від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино), крім доходу, отриманого від азартних ігор з використанням гральних автоматів, за звітний (податковий) період (позитивне значення (рядок 13 - рядок 14) x $-^6 / 100$)	15	0
Зменшення нарахованої суми податку	16 ЗП	-
Податок на прибуток за звітний (податковий) період (рядок 06 + рядок 08 + рядок 10 + рядок 12 + рядок 15 – рядок 16 ЗП)	17	5283
Податок на прибуток за результатами попереднього звітного (податкового) періоду поточного року з урахуванням уточнень (рядок 17 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства за попередній звітний (податковий) період поточного року)	18	-
Податок на прибуток, нарахований за результатами останнього (звітного) податкового періоду (рядок 17 – рядок 18) (+, -) ⁸	19	5283
Сума авансового внеску при виплаті дивідендів, що має бути сплачена у звітному (податковому) періоді	20 АВ	-
Сума авансового внеску при виплаті дивідендів, що має бути сплачена за результатами попереднього звітного (податкового) періоду поточного року, з урахуванням уточнень (рядок 20 АВ Податкової декларації з податку на прибуток підприємства за попередній звітний (податковий) період поточного року) ⁷	21	-
Сума авансового внеску при виплаті дивідендів, нарахована за результатами останнього (звітного) податкового періоду (рядок 20 АВ – рядок 21) ⁸	22	0

(він/вона) значення (рядок 25 – рядок 25 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства, яка уточнюється) або рядок 30 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства (+, -)	31	-
Сума штрафу (5 %) при відображенні недоплати у складі Податкової декларації з податку на прибуток підприємства, що подається за звітний (податковий) період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання (рядок 31 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства)	32	-
Пеня, нарахована на виконання вимог підпункту 129.1.3 пункту 129.1 статті 129 розділу II Податкового кодексу України, або рядок 32 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємства	33	-
Сума штрафу (3 %) при відображенні недоплати в уточнюючій Податковій декларації з податку на прибуток підприємства	34	0
Податкові зобов'язання, інші штрафні санкції та пені, визначені відповідно до Податкового кодексу України, не пов'язані з виправленням помилок		
Сума збільшення податкового зобов'язання за порушення вимог цільового використання звільнених від оподаткування коштів відповідно до пунктів 142.1 – 142.3 статті 142 розділу III, пункту 41 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України	35	-
Штрафні санкції за порушення положень пункту 41 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України	36	-
Пеня, нарахована на виконання вимог статті 1231 глави 11 розділу II, пунктів 142.1 – 142.3 статті 142 розділу III,	37	-

пункту 41 підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України											
Навність додатків ¹⁰	АВ	ЗП	ПН	ПЦ ¹¹	ВП	РІ	ПЗ	АМ	ЦП	ПП	ФЗ ¹²
			-		+					+	П(С)БО МСФЗ
Навність поданих до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства додатків - форм фінансової звітності ¹²	Баланс (Звіт про фінансовий стан) ¹³	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ¹³	Звіт про рух грошових коштів ¹³	Звіт про власний капітал ¹³	Примітки до річної фінансової звітності ¹³	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва		Спроцентований фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва			
						Баланс	Звіт про фінансові результати	Баланс	Звіт про фінансові результати		
Навність доповнення ¹⁴	Доповнення до Податкової декларації з податку на прибуток підприємства (заповнюється і подається відповідно до пункту 46.4 статті 46 розділу II Податкового кодексу України)										
	№ з/п	Зміст доповнення									
	1	-									
Додатки на = арк.											
Навність рішення ¹⁵	X Прийнято рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці										
	Наказ №1 від 01.01.2017										

Інформація, наведена в Податковій декларації з податку на прибуток підприємства та додатках до неї, є достовірною